

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

21

**Inimi
fierbinți**
PROLOG
LA O MARE ÎNTÎLNIRE
CORRESPONDENȚĂ
DE LA CANNES

Anul XIV nr. 21 (521) — 22 mai 1965





Cooperativa agricolă de producție din Gruiu, raionul Oltenița. Îndată după apariția ziarelor, numeroși țărani cooperatori s-au adunat în grupuri pentru a afla cit mai repede prevederile Hotărîrii.

Legumicultoarea Aurelia Rădulescu.

STIMULENTE PUTERNICE PENTRU

Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri privind îmbunătățirea regimului de valorificare a produselor vegetale și animale a fost primită cu deplină aprobare de către oamenii muncii din țara noastră. Aplicarea cu fermitate de către partidul și statul nostru a principiului cointeresării materiale a avut și are o mare însemnătate în dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii noastre socialiste.

Prevederile Hotărîrii creează noi condiții pentru creșterea continuă a producției agricole, atât în interesul țărânimii, cit și al aprovizionării tot mai bune a populației cu produse agroalimentare, al satisfacerii necesității industriei prelucrătoare, și al asigurării fondului de rezervă și de export.

Declarațiile de față, aparținînd citorva membri ai Cooperativei agricole de producție din comuna Bărcănești (regiunea Ploiești), scot în evidență caracterul stimulatoriu al prevederilor Hotărîrii și angajamentul țărănilor muncitori de a-și spori eforturile pentru obținerea de cit mai multe produse agroalimentare.

În același timp oamenii muncii de la orașe țin să-și arate satisfacția lor față de Hotărîre, pîrghie importantă pentru îmbunătățirea aprovizionării cu produse agroalimentare, element esențial al creșterii nivelului de trai.

BAZA VENITURILOR NOASTRE BĂNEȘTI

Grigore Ivanov, președintele Cooperativei agricole de producție din Bărcănești: „Recenta Hotărîre e o nouă dovadă a grijii partidului și guvernului pentru dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii noastre. Cooperativa noastră a cunoscut însemnate succese în întărirea econo-

mico-organizatorică. În 1963 și 1964 noi am deținut locul întâi pe regiune la cultivarea porumbului. La baza veniturilor noastre bănești au stat cerealele pe care le-am contractat cu statul, care-i cel mai sigur și mai bun cumpărător.

Hotărîrea prevede o seamă de avantaje. Astfel, membrii cooperativei care dispun de anumite cantități de cereale primite pentru zile-muncă pot să-și vîndă prisosul la libera lor alegere fie prin intermediul cooperativei, fie direct pe piață, respectînd legile în vigoare. Pentru a da puțința cooperativei agricole și celorlalți producători să-și valorifice în condiții mai bune produsele vegetale și animale care le prisosesc, Hotărîrea prevede o serie de îmbunătățiri privind recepționarea, preluarea și decontarea producției livrate statului.

Noi, membrii cooperativei agricole din Bărcănești, am luat o serie de măsuri menite să contribuie și mai puternic la întărirea economico-organizatorică a unității noastre. În acest an vom avea o bază furajeră puternică și un sector legumicol foarte dezvoltat. Acum dăm viață Hotărîrii. Muncim organizat. Sîntem cu muncile agricole la zi. 70% din suprafața cultivată cu porumb a primit prima prașilă mecanică“.

DEPINDE DE NOI

Ioniță Pricopie, brigadier la brigada a II-a mixtă: „Partidul și

guvernul au luat permanent măsuri menite să asigure dezvoltarea economiei naționale și creșterea nivelului de trai al populației. Printre acestea, și recenta Hotărîre. Din grija sa pentru stimularea producției agricole statul a reasezat prețul de contractare la lapte, carne de porc, legume, țuică și ne co-interesează din plin în activitatea noastră. Se cuvine să muncim mai bine, să nu precupețim nici un efort. Depinde de noi dacă vom avea producții mici sau producții mari. Vorbesc în numele brigăzii mele. Anul trecut, brigada a II-a mixtă a obținut 5.000 kg porumb boabe de pe întreaga suprafață. Nici în acest an nu vom obține mai puțin. Acesta este angajamentul nostru“.

POATE VOM LUA PREMIUL II

Aurelia Rădulescu din brigada a V-a legumicolă: „Hotărîrea are un capitol care se referă la sectorul în care muncesc eu. Deși nu sîntem prea vechi legumicultori, noi am obținut anul trecut premiul III pe țară pentru rezultate deosebite în legumicultură. Frumoși bani ne-au adus legumele: 1.150.000 lei. Văd acum că se creează condiții și mai avantajoase pentru sprijinirea cultivării de legume pe bază de contract. Vrem ca în acest an să obținem succese mai mari și la legumele timpurii și la cele tîrzii. Cine știe? Poate vom lua premiul II pe țară“.



Grigore Ivanov (sus), președintele Cooperativei agricole de producție din Bărcănești și brigadierul Ionită Pricopie (jos).

La capătul liniilor de autobuze 35 și 36.

RESTEREA PRODUCȚIEI AGRICOLE

AVEM O MARE AVERE OBȘTEASCĂ

Filoftea Preda din brigada zootehnică: „Averea obștească a cooperativei noastre a crescut mult. Atenție deosebită am dat creșterii animalelor. Sectorul taurin numără peste 400 capete. În 1964 producția medie de lapte pe cap de vacă furajată nu a fost încă satisfăcătoare. Vrem ca în acest an să obținem cel puțin cu 200 litri în plus de la fiecare vacă. Interesul este dublu: statul ne contractează laptele în condiții avantajoase pentru noi și populația de la orașe cere cât mai mult produse lactate de calitate superioară.

Hotărîrea ne stimulează mult pe cei care muncim în zootehnie. O să facem totul pentru ca să răspundem cu cinste grijii partidului și statului nostru”.

OAMENII CEI MAI ÎNAINȚAȚI

Toma Stănescu, secretarul comitetului de partid: „Avem în Cooperativa agricolă de la Bărcănești peste o sută de membri și candidați de partid. Fiind oamenii cei mai înaintați din comună ei au explicat pe larg prevederile Hotărîrii și le-au legat de profilul cooperativei. Comuniștii lucrează în toate sectoarele și s-au angajat să fie cei dintii, care prin munca lor să fie pildă de urmat. Hotărîrea a apărut în preajma unui eveniment de seamă în viața partidului și poporului nos-

tru: cel de-al IV-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român. La Bărcănești, ca și în toate comunele patriei, comuniștii se găsesc în primele rînduri ale muncii.

ÎN INTERESUL TUTUROR

Cartierul Floreasca din Capitală, la capătul liniilor de autobuze 35 și 36. Unele vin, altele pleacă. În fața unei mașini, șoferii Grigore Popescu, Ion Pătrașcu, șoferița Persida Călin și controlorul Vasile Mazilu discutau pe marginea Hotărîrii partidului și guvernului.

— Sporul pe care-l vom suporta la unele produse lactate — arată șoferița Persida Călin — este minim și firesc. Statul suportă în bună măsură diferențele de prețuri și este normal ca o parte să fie suportată și de noi, cumpărătorii. Aceasta arată în primul rînd grija statului ca plusul de cheltuielă să fie resimțit cât mai puțin, iar în al doilea rînd că aceste reasezări de prețuri să stimuleze producția agricolă care are ca obiect îmbunătățirea substanțială a aprovizionării cu produse agroalimentare a populației.

Ion Pătrașcu pare aici decan de vîrstă. E șofer la I.T.B. din 1939, a cunoscut viața sub multe aspecte, frontul, anii grei de după război — dar și toate realizările ce le-au urmat. El înțelege foarte bine că „este vorba de o măsură în care fiecare este interesat, nu numai cei

stimulați prin sporirea prețurilor de achiziții”.



— Am citit Hotărîrea partidului și guvernului — a declarat tovarăsa Valeria Dumitrescu, profesoară la Școala nr. 146 din Capitală. Că trebuie să contribuim și noi consumatorii cu puțin, plătind un preț ceva mai mare decît pînă acum la unele articole, mi se pare căva firesc. Statul nostru nu-și poate micșora eforturile pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru realizarea altor obiective economice și social-culturale, care sînt în folosul întregului popor. Mai ales că în același timp la o serie întregă de produse industriale de larg consum și la unele prestări de servicii se aplică importante reduceri de prețuri. De asemeni cred că trebuie remarcată grija partidului și guvernului de a lăsa neschimbate prețurile la o serie de articole de larg consum, ca laptele neimbuteliat și iaurtul. Iată de ce am spus de la început că am primit cu multă bucurie această Hotărîre.



— Noi înțelegem cît se poate de bine justetea acestor măsuri — a spus sculerul Vasile Perșu, care lucrează la uzinele „Tractorul” din Brașov. Ele vor stimula țărînimii să sporească mai mult producția agricolă. Aceasta le va permite să valorifice cantități mari de produse, fapt care se va resimți în îmbunătățirea aprovizionării oamenilor muncii.

— Eu îmi amintesc bine care a fost rezultatul Hotărîrii Consiliului de Miniștri din iulie 1963 cu privire la sporirea cointeresării producătorilor în creșterea și îngrijirea animalelor — a spus forjorul Gustav Herberth de la aceeași uzină. La scurt timp după apariția Hotărîrii a început să se vadă o îmbunătățire simțitoare în aprovizionarea magazinelor cu carne, produse din carne și produse lactate. Acesta va fi și de astă dată efectul recentei Hotărîri a C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri. Pe una din străzile cartierului Tractorul, electricianul Ion Năpar care se îndrepta împreună cu familia spre clubul uzinei „Tractorul” a ținut să ne declare:

— Am ascultat Hotărîrea la radio, duminică de dimineață. Ce să vă spun?... În ultimii ani au apărut multe hotărîri ale partidului și guvernului. În toate domeniile. Aceste hotărîri dovedesc grija partidului nostru pentru dezvoltarea economiei naționale și ridicarea continuă a nivelului de trai. Să luăm Hotărîrea din anul trecut cu privire la îmbunătățirea sistemului de salarizare. La noi ea s-a tradus în viață. Salariile muncitorilor au crescut între 10-12 la sută. Personal iau în plus circa 150 lei. Și recenta măsură este pe aceeași linie: de a sluji interesele celor ce muncesc. Ea va stimula și mai mult interesul țărînimii muncitoare pentru a spori producția agricolă, fapt ce va avea ca rezultat o mai bună aprovizionare a orașelor.

memento

DUMINICĂ 23 MAI. Fotbal: Lotul R.P.R.—, „Sparta”-Rotterdam. În pauză, program muzical-districativ cu Stela Popescu, Al. Lu-

televiziune

O săptămână darnică în poezie, cu volume frumos tipărite (oare nu e cazul unui mic reviriment și în privința prezentării grafice a unora dintre cărțile de proză?), elegante, maniabile, adecvate conținutului. E.P.L. face prin asta dovada certă că știe să tipărească versuri (și uneori și proză, și chiar, mai rar, și critică).

Amintim mai întâi volumul prematur dispărutului Mihai Dragomir — Șarpele fantastic, îngrijit atent de Aurel Martin, semnatar și al unei sobre postfețe explicative.

Un poet fecund într-o vreme, poate prea fecund (12 volume între 1939 și 1948), revine printre cititorii cu o selecție din creația anterioară și cu o seamă

de inedite, unele fermecătoare: Ștefan Popescu — Poeme, cu o prefață de Silvan Iosifescu. ● Fitoresc în continuare și mai puțin prolix, mai concentrat, ne apare poetul George Dan din recentu-i poem în versuri — Fîldeșul negru, grupat în capitolele: Creația neagră, Negrii în junglă, Albii în junglă, Africa albă și Fîldeșul negru ride.

Ion Horea ne poartă cu noua-i plachetă pe sub Umbra plopiilor, volum divizat în două cicluri: Înțoarcere și Înainte de luptă (remarcabil cîntate în ultimul Sentimentul primăverii, al verii, al toamnei și al iernii).

Intr-o formulă nouă ni se înfățișează excelentul poet Marin Sorescu cu recentu-i volum de

Poeme, consolidându-și prestigiul realizat prin volumul de debut.

Și un debut: Vera Lungu — Amiaza mării, prefață caldă și penetrantă de Miron Radu Paraschivescu. Poeta își confirmă ast-

fel aptitudinile manifestate cu prilejul unor apariții în presă, iar volumul indică eforturi demne de atenție.

Giuseppe Ungaretti, unul dintre cei mai mari poeți italieni contemporani, a anunțat că va publica în curînd două volume de esuri și va definitiva o lucrare de mari proporții despre Leopardi, lucrare căreia i-a consacrat o mare parte a vieții. Scriitorul intenționează să scoată apoi o ediție definitivă a poeziilor sale sub titlul Șase cărți.

Scriitorul american Erskine Caldwell a scris un nou roman în Search of Bisco — povestea plină de poezie a mării prietenii dintre doi copii, unul alb și altul negru, separați brutal din cauza

● Salutăm o inițiativă de mare interes a Filarmonicii din București: CONCERT EDUCATIV, pentru tineretul din întreprinderi, instituții, școli. Tema: Muzica populară românească (conferențiar Constantin Mustață). Exemplificări: orchestra „Barbu Lăutaru”, dirijor Florian Economu. Soliști: cei mai buni interpreți de muzică populară (28 V — sala mică a Palatului R.P.R.).

● MUZICA DE-A LUNGUL VEACURILOR. Vineri 28 V, po-

● Salutăm o inițiativă de mare interes a Filarmonicii din București: CONCERT EDUCATIV, pentru tineretul din întreprinderi, instituții, școli. Tema: Muzica populară românească (conferențiar Constantin Mustață). Exemplificări: orchestra „Barbu Lăutaru”, dirijor Florian Economu. Soliști: cei mai buni interpreți de muzică populară (28 V — sala mică a Palatului R.P.R.).

● MUZICA DE-A LUNGUL VEACURILOR. Vineri 28 V, po-

● Salutăm o inițiativă de mare interes a Filarmonicii din București: CONCERT EDUCATIV, pentru tineretul din întreprinderi, instituții, școli. Tema: Muzica populară românească (conferențiar Constantin Mustață). Exemplificări: orchestra „Barbu Lăutaru”, dirijor Florian Economu. Soliști: cei mai buni interpreți de muzică populară (28 V — sala mică a Palatului R.P.R.).

● Salutăm o inițiativă de mare interes a Filarmonicii din București: CONCERT EDUCATIV, pentru tineretul din întreprinderi, instituții, școli. Tema: Muzica populară românească (conferențiar Constantin Mustață). Exemplificări: orchestra „Barbu Lăutaru”, dirijor Florian Economu. Soliști: cei mai buni interpreți de muzică populară (28 V — sala mică a Palatului R.P.R.).

● Salutăm o inițiativă de mare interes a Filarmonicii din București: CONCERT EDUCATIV, pentru tineretul din întreprinderi, instituții, școli. Tema: Muzica populară românească (conferențiar Constantin Mustață). Exemplificări: orchestra „Barbu Lăutaru”, dirijor Florian Economu. Soliști: cei mai buni interpreți de muzică populară (28 V — sala mică a Palatului R.P.R.).

● Salutăm o inițiativă de mare interes a Filarmonicii din București: CONCERT EDUCATIV, pentru tineretul din întreprinderi, instituții, școli. Tema: Muzica populară românească (conferențiar Constantin Mustață). Exemplificări: orchestra „Barbu Lăutaru”, dirijor Florian Economu. Soliști: cei mai buni interpreți de muzică populară (28 V — sala mică a Palatului R.P.R.).

● Salutăm o inițiativă de mare interes a Filarmonicii din București: CONCERT EDUCATIV, pentru tineretul din întreprinderi, instituții, școli. Tema: Muzica populară românească (conferențiar Constantin Mustață). Exemplificări: orchestra „Barbu Lăutaru”, dirijor Florian Economu. Soliști: cei mai buni interpreți de muzică populară (28 V — sala mică a Palatului R.P.R.).

● Salutăm o inițiativă de mare interes a Filarmonicii din București: CONCERT EDUCATIV, pentru tineretul din întreprinderi, instituții, școli. Tema: Muzica populară românească (conferențiar Constantin Mustață). Exemplificări: orchestra „Barbu Lăutaru”, dirijor Florian Economu. Soliști: cei mai buni interpreți de muzică populară (28 V — sala mică a Palatului R.P.R.).

cartea



Angelika Domrose

posim în veacul al XIX-lea — la Johannes Brahms — cu Sofia Cosma (pian), Aurelian Octavian Popa (clarinet), Paul Staicu (corn) și cvartetul compus din Varujan Cozighian, George Nicolescu, George Popovici, Alfons Capitanovici (sala mică a Palatului R.P.R.).

● Două tinere artiste, Eleonora și Florella Ceantă, prezintă un program de sonate de Schubert, Enescu și Beethoven (25 V — sala mică a Palatului R.P.R.).



Gr. Vasiliu-Birlic

corect, realizat după cunoscuta piesă a lui Tudor Mușatescu. În rolurile principale: Gr. Vasiliu-Birlic, Silvia Fulda, Coca Andreescu, Mitzura Argezi, Mihai Fotino, Ion Dichiseanu (20.20) ● Vitrina discului (21.20).

VINERI 28 MAI. Pagini din opere. Transmisie de la Sofia (22.00).

SIMBĂTĂ 29 MAI. A doua „retrospectivă umoristică” il are ca protagonist pe Horia Șerbănescu (20.50) ● Melodii celebre. Muzică ușoară instrumentală. Cîntă formația Richard Oșanițchi (21.45).

diferenței de culoare. Romanul — pledoarie antirasistă — este autobiografic, micul alb fiind chiar autorul.

La Moscova a apărut un nou roman despre Marele război pentru apărarea patriei, intitulat Iulie 1941, de Grigori Baklanov. Lucrează e comparată cu epopeea lui Konstantin Simonov (VII și morți și Oamenii nu se nasc soldați) și suscită un viu interes.

Marele premiu internațional de literatură (importantă distincție decernată în Franța) a fost atribuit scriitorului american Saul Bellow pentru romanul său Herzog (anul trecut acest premiu a fost atribuit scriitoarei franceze Nathalie Sarraute pentru volumul Fructele de aur).

MERII SALBATICI. A doua săptămână pe ecrane filmul de debut al regizorului Alecu Croitoru (se simte debutul și debutantul), după un scenariu, inspirat din viața satului, scris de Vasile Rebreanu. NE ASUMĂM RĂSPUNDEREA. Producție argentiniană. Ca subiect și ca temă, asemănător unui film văzut recent la noi, Șeful. Regizor: José A. Martinez Suarez.

ASTA-I TOT CE S-A ÎNTIMPLAT. Producție a studiourilor engleze. Comedie muzicală (multe melodii noi ale unui cunoscut compozitor de muzică ușoară,

Philip Green), cu o intrigă tip dar cu mult antren. În filmul lui Don Sharp joacă și cîntă un „as” al genului: Tommy Steele.

SPRE CULMI. Premieră, film englezesc. Îi revedem pe Norman Wisdom (O dată în viață, Alerg după o stea) și pe alți actori cunoscuți într-o comedie a lui John Paddy Carstairs în care predomină gagul mecanic. Specialitatea casei.

CRONICA UNEI CRIME. Premieră, film „DEFA”-Berlin. Scenariul aparține lui Angel Wagenstein, după motivele lui Leonhard

Existența discurilor din import nu e consemnată practic nicăieri. Și ar fi nevoie. Mai ales pentru asemenea discuri ca seria cu Sviatoslav Richter.

Singura noastră speranță (a discofililor din R.P.R.) este ca Electrecordul, casa noastră de discuri, să fie frământată la această oră de aceleași neliniști.

Toate cele de mai sus ar putea fi considerate ca niște simple propuneri, generate de dragostea noastră pentru discul românesc. Pe el cîntă și Nicolae Herlea, și Dan Iordăchescu, și toți laureații, și Fărimăță Lambru. Și cîntă bine.

Existența discurilor din import nu e consemnată practic nicăieri. Și ar fi nevoie. Mai ales pentru asemenea discuri ca seria cu Sviatoslav Richter.

Singura noastră speranță (a discofililor din R.P.R.) este ca Electrecordul, casa noastră de discuri, să fie frământată la această oră de aceleași neliniști.

Toate cele de mai sus ar putea fi considerate ca niște simple propuneri, generate de dragostea noastră pentru discul românesc. Pe el cîntă și Nicolae Herlea, și Dan Iordăchescu, și toți laureații, și Fărimăță Lambru. Și cîntă bine.

Existența discurilor din import nu e consemnată practic nicăieri. Și ar fi nevoie. Mai ales pentru asemenea discuri ca seria cu Sviatoslav Richter.

Singura noastră speranță (a discofililor din R.P.R.) este ca Electrecordul, casa noastră de discuri, să fie frământată la această oră de aceleași neliniști.

Toate cele de mai sus ar putea fi considerate ca niște simple propuneri, generate de dragostea noastră pentru discul românesc. Pe el cîntă și Nicolae Herlea, și Dan Iordăchescu, și toți laureații, și Fărimăță Lambru. Și cîntă bine.

Frank. Regizor: Jo Hasler. Actori cunoscuți în distribuție: Angelika Domrose (Dosarul furat, Noua prietenă a tatii, Ah, acest tineret) și Ulrich Thein (Urme în noapte, Cinci cartușe, Lihuzina neagră).

MEDALION KURT HOFFMANN. Azi și mâine, în programul Cinematecii pot fi văzute în reluare unele din creațiile cunoscutului regizor vest-german, autorul filmelor Copiii minune, Hanul... și Fantomele din Spessart.

COMORI DE ARTĂ ROMÂNEASCĂ. Recomandăm filmul

regizorului documentarist Pavel Constantinescu pentru calitățile sale în popularizarea și prezentarea unor adevărate comori ale artei noastre: mănăstirile moldovenești.

regizorului documentarist Pavel Constantinescu pentru calitățile sale în popularizarea și prezentarea unor adevărate comori ale artei noastre: mănăstirile moldovenești.

regizorului documentarist Pavel Constantinescu pentru calitățile sale în popularizarea și prezentarea unor adevărate comori ale artei noastre: mănăstirile moldovenești.

regizorului documentarist Pavel Constantinescu pentru calitățile sale în popularizarea și prezentarea unor adevărate comori ale artei noastre: mănăstirile moldovenești.

cinema

Păcat că nu se gindește nimeni, din sectorul de producție a discurilor, că avem și noi în țară (mai ales în ultimul timp) discamatori,

La cîțiva ani mai apare câte un catalog... exhaustiv! Din care află ce discuri au apărut... dar nu se mai găsesc!

Apoi, cam la trei luni (teoretic) apare un fel de „catalog” de discuri românești (ca și cel de sus). În afara aceluiași informații care se pot citi pe etichetele discurilor, nu cuprinde nimic în plus decît niște poze de buletin ale soliștilor, aceleași de ani de zile!

discuri

RINOCERII, UMBRA, TROILUS ȘI CRESIDA. Teatrul de Comedie. Paris — mai 1965. Mult succes!!! Să sperăm că va fi un turmeu... „ce n-a văzut Parisul!”

VESELIE LA 174. Amestec de

revistă și concert-spectacol cu unele calități, dar încă nesatisfăcător în totalitatea lui — repetînd clișee, locuri comune. Coregrafia — banală. Lacune în distribuție.

Preferăm să întîlnim în sală titlul spectacolului: veselie... În concluzie: mai mult curaj regizoral și mai ales părăsirea șabloanelor (Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” sala Victoria).

TRANDAFIRII ROȘII PENTRU MINE de Sean O'Casey. Studenții au luat-o înaintea teatrelor prezentînd o piesă din opera unuia din cei mai interesanți, mai complecși autori contemporani, a cărui creație a vibrat constant la problemele timpului său.

Salutăm această primă întîlnire într-un spectacol — din păcate nu foarte consecvent cu textul — im-

pingînd patosul spre „melo” și făcînd unele implicații prea marcat sociologice. Interpretează un grup de tineri talentați, dintre care unii s-au și făcut cunoscuți (Dan Tufaru, Alexandru Repan, Melania Cîrje, Cornel Nicoră etc.), ai clasei prof. Moni Gheleter, lector Zoe Stanca Anghel. Interesantă scenografia lui Mircea Ribinski (Studioul I.A.T.C.).

Turmeu. Ne reîntîlnim cu Teatrul de stat din Tg. Mureș în turmeu la București. Repertoriu variat, complex. Spectatorii vor cunoaște piesa lui Miller: VEDERE DE PE POD, vom revedea MINCIUNA ARE PICIOARE LUNGI, de E. de Filippo, DOMNIȘOARA NASTASIA de G. M. Zamfirescu, ȘEFUL SECTORULUI SUFLETE de Al. Mironan și DOI PE UN BALANSOAR de W. Gibson. Sem-

● Sala din Calea Victoriei: prima expoziție a pictoriței Ileana Cojan. Pictura ei reflectă nu numai o mare sensibilitate cromatică, ci și o mare sensibilitate umană exprimată cromatic, calitate

care se manifestă nu atît în frumusețea decorativă a tonurilor cît în elocvența lor afectivă.

● Vara aceasta vor fi expuse în străinătate (Paris, Sao Paulo, Hâvre) lucrări de pictură, sculptură și grafică românească. Propunem ca după acest vernisaj peste hotare, lucrările să fie prezentate și la București.

● După plafonul Operei din Paris, Marc Chagall va picta două mari panouri care vor decora intrarea noii clădiri a Operei din New York, aflate în construcție. Data inaugurării: toamna anului 1966.

plastică



Melania Cîrje

nalăm: regia lui Gheorghe Harag (Vedere de pe pod) și interpretarea excelentă a lui C. Diplan, alături de Camelia Zorilescu în Doi pe un balansoar, spectacol ce poate fi alăturat celui bucureștean. În Domnișoara Nastasia rolul principal e interpretat de tînăra artistă Anca Roșu.

NU SINT TURNUL EIFFEL de Ecaterina Oproiu. Premieră pe țară, debut cu totul remarcabil în dramaturgie. Complexă, interesantă viziune regizorală, solicitînd numeroase elemente de plastică (regia Ion Cojar, scenografia Adriana Leonescu) într-un spectacol poetic și tineresc. În rolurile principale: Eugenia Dragomirescu (în reprezentăție), I. Ogașanu, Ileana Stana-Ionescu și alții (Teatrul de stat Piatra-Neamț). Vom reveni.

teatru

Nota. Redacția nu-și asumă răspunderea pentru eventuale modificări de ultim moment în programarea spectacolelor.

ÎN CINSTEA CONGRESULUI PARTIDULUI



Pavel Hanganu — prim-topitor la O.S.M.2: „De la începutul anului sîntem lună de lună evidențiați. În cinstea Congresului Partidului ne-am sporit angajamentele inițiale cu mult. Grupului nostru de cuptoare din care face parte și acesta la care lucrăm îi revin 4.500 tone oțel peste plan în cinstea Congresului Partidului. Nu ne îndoim de reușită. Ne bazăm pe buna organizare a lucrului pe platformă, pe întreținerea vetrei la nivel corespunzător, pe eliminarea pierderilor de oțel“.

Alexandru Olaru — furnalist, șef de echipă la furnalul 5: „Schîmbul nostru este hotărît ca partea ce-i revine din angajamentul colectiv s-o realizeze pînă la 1 iulie, deși în scripte figurează pînă la 19 iulie. În cinstea Congresului Partidului ne-am angajat să economisim 30 kg coacs pe tona de fontă“.

INIMI FIERBINȚI

Hunedoara în această primăvară...

Patruzeci și patru de secții, o sută nouă brigăzi și cinci sute cincizeci și trei echipe. Mii și mii de oameni cuprinși direct în ampla desfășurare de energii a întrecerii socialiste în cinstea celui de-al IV-lea Congres al Partidului.

Cifrele oglindesc — sec, desigur — dimensiunile marii întreceri din cetatea oțelului.

La Hunedoara întrecerea înseamnă oțel și fontă, laminate superioare. Lupta a fost și rămîne strînsă, onoarea de a fi printre primii și-o dispută cu egală energie și însuflețire toate secțiile combinatului. În frunte — la prima etapă a întrecerii — s-au aflat furnaliștii și oțelarii, laminoriștii de la bluming, muncitorii de la secția de cocșificări și cei din transportul feroviar. Douăzeci și trei de secții au fost evidențiate în prima etapă pentru rezultate valoroase obținute în întrecerea socialistă.

Și din nou cifre: 21.244.000 lei realizați peste plan la valoarea producției globale; 30.884 tone fontă și 13.290 tone oțel peste plan. Cu mult deasupra angajamentelor inițiale. În săptămînile și lunile acestea din preajma congresului, luptînd

pentru cinstirea importantului eveniment, încurajat de rezultatele din prima etapă, colectivul marelui combinat, cîntărindu-și resursele și-a reînnoit angajamentele luate pînă la sfîrșitul anului. Și mii de tone de fontă, de oțel, de laminate s-au adăugat vechilor cifre. De la 10.000 tone oțel, la 20.000 tone; de la 12.000 tone fontă, la 45.000 tone; economii la prețul de cost de la 4.000.000 lei la 20.000.000 lei etc. La toți indicatorii principali cifre considerabile sporite completează pe cele vechi, depășite de acum.

Pînă la 1 iulie colectivul combinatului va realiza:

- 3.000 tone coacs metalurgic;
- 35.000 tone fontă;
- 16.000 tone oțel;
- 5.000 tone blumuri;
- 8.300 tone laminate finite;
- 13.000.000 lei economii la prețul de cost.

Siderurgiștii cu inimi înflăcărâte, reînnoindu-și în cinstea Congresului Partidului angajamentele, au adresat muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor din celelalte centre siderurgice ale țării chemarea de a obține noi succese în îndeplinirea exemplară a sarcinilor ultimului an al șesenalului.

Fotoreportaj
de Traian PROSAN



1 Gheorghe Roman — șeful sectorului II furnale: „Până la 13 mai am realizat 10.530 tone fontă peste plan. Și toată fonta aceasta am obținut-o cu cocs economisit“.

2 Ing. Eugeniu Gălbănușă — furnalele 5-6. După „operativa“ de la sfârșitul schimbului de noapte și înainte de a pleca spre casă, stăm de vorbă cu tinărul inginer. Puțin obosit, interlocutorul face apel la însemnările din carnet. „6.581 tone fontă peste plan și 7.086 tone cocs economisit. Schimbul pe care îl conduc se străduiește să obțină cantități sporite de fontă de cea mai bună calitate. De la începutul anului și până în prezent la furnalul 5 n-am avut nici o șarjă declasată“.

3 Cornel Dehelean — șef de secție adjunct O.S.M.2: „Ne străduim ca până cel mai târziu la 1 iunie să terminăm reparația capitală la cuptorul nr. 4. Orice zi câștigată la această lucrare înseamnă mari cantități de oțel obținute peste plan în cadrul angajamentului sporit al secției. E demn de menționat că această reparație capitală nu mai este una obișnuită. Cu această ocazie i se aduc cuptorului îmbunătățiri constructive radicale, apropiindu-l astfel calitativ de cele mai noi cuptoare ale secției“.

4 Gheorghe Schnell — șef de schimb la furnalul 6: „Respectarea strictă a disciplinei tehnologice, supravegherea atentă a furnalului, descărcările în grafic vor asigura succesul angajamentului nostru: fontă de calitate, preț de cost redus, cocs economisit“.

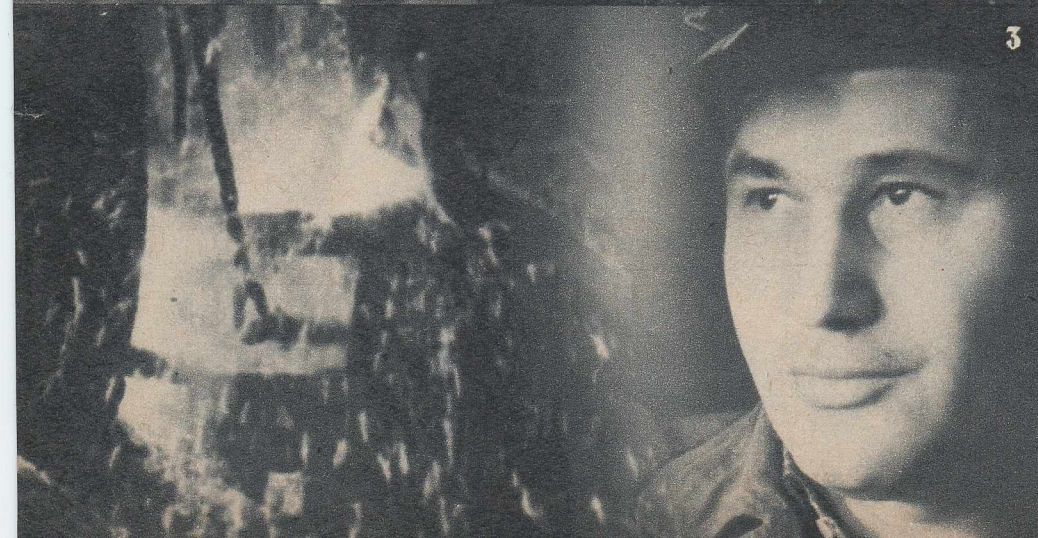
Coperta noastră

O DISCUȚIE ÎN DOI

de Eugen FRUNZĂ

— Bună dimineața, domnule pui!
Pe semne că v-ați tăvălit nițeluș prin soare. Altminteri — mă-nțreb de unde atita pulbere de aur!...

Dacă stau și mă gîndesc bine, dv. sînteți un ins care încălză grozav la comparații. Observ, de pildă, că semănați oarecum cu floarea de păpădie. În clipe me-



colice parcă ați fi o lacrimă a
 și picurată prin văzduh pe lu-
 nostru cam incolor. Iar în
 e de bună dispoziție sînteți
 și simplu delicios. N-ar fi ex-
 ca, în imaginația mea de om,
 stîndu-vă puful, să vă compar,
 zicem, cu o calșă.

- Pentru că sînt gălbior? —
 veți întreba mirat.
 - Nicidecum, stimabile — voi
 sîndu-vă puful, să vă compar,
 zicem, cu o calșă.

- S-o iau de la coadă: mă simt
 un nou-născut. Am apărut,
 și nevătămat, acum cîteva

minute. Nu-mi cere mai multă
 precizie, pentru că n-am obiceiul
 să port ceas. Mă orientez privind
 oblic și cu un singur ochi la
 soare.

În ce privește locul nașterii, îl
 cunoști și dumneata. N-ai decît
 să-l admiri. E un incubator. Sea-
 mănă cu un dulap elegant, nu-i
 așa? Parcă ar avea două rin-
 duri de sertare înșirate pe verti-
 cală. Eu m-am făcut auzit pentru
 întia oară din „sertarul” al tre-
 lea de jos, pe stînga. Il vezi? E
 deschis și bine populat. Nu-ți în-
 chipul dumneata ce condiții sînt
 aici! Temperatură — o plăcere.
 Ca la mama acasă. Lumină —
 exact cît trebuie. Curățenie —
 oglindă. Ce să zic, tehnică —
 glumă. Grijă mai mult ca părin-
 tească. Să tot fii pui!

— Interesant. Aveți și frați?

— Oho, slavă Domnului! Adică
 ți-ai imaginat că așa fi singur?
 Nu vezi ce-i în „sertarul” des-
 chis? N-ai auzi cîte glasuri peste
 tot? Aud vorbindu-se că numai
 seria mea numără vreo cîteva...
 zeci de mii. Industrie, cetățene,
 ce mai calea-valea. Într-un singur
 an, doar cinci stațiuni de incu-
 bație. Din apropierea Capitalei pot
 produce un milion și jumătate de
 suflete.

— Îngăduiți-mi încă o singură
 întrebare. Pot îndrăzni?

— Treacă de la mine.

— Atunci vă rog, pe scurt, ce
 planuri de viitor aveți, domnule
 pui?

— Planuri? Dacă n-ai aflat
 încă, atunci află că noi, știa,
 nu sîntem oarecine. Sîntem de
 rasă. Calificați. Mistuna noastră
 e nobilă. Ne înmulțim și înmulțim
 la rîndul nostru păsărețul de

înaltă calitate. În acest scop, ne
 deplasăm pe teren, la cooperati-
 vele agricole de producție, ne in-
 stalăm acolo și ne desfășurăm
 activitatea. Mai întii, bineînțe-
 les, creștem mari și voinici, sub
 ocrotirea omului și a științei.
 Oamenii, dacă se poartă cu noi
 frumos, atent și gingaș ne obligă
 la răsplătă. Nu exagerez cînd
 afirm că toată ființa noastră le
 aparține. Ai înțeles? Nu fac fi-
 guri de stil. Și acum, salutare!
 Mi-e foame. La noi, ca să zic
 așa, mîncarea e în mare cinste...
 ...Mîncăți sănătos, domnule pui.
 Trageți și un pui de somn, să vă
 hodiți de atîta lume, bată-vă
 norocul de coccolos aurit!

Și s-auzim de bine.

Așteptăm vești.
 Scrieți cît mai curînd pe
 adresa... „Alimentara”



Aspect din stațiunea de incubăție
 a Combinatului avicol Hălchiu
 (reg. Brașov).

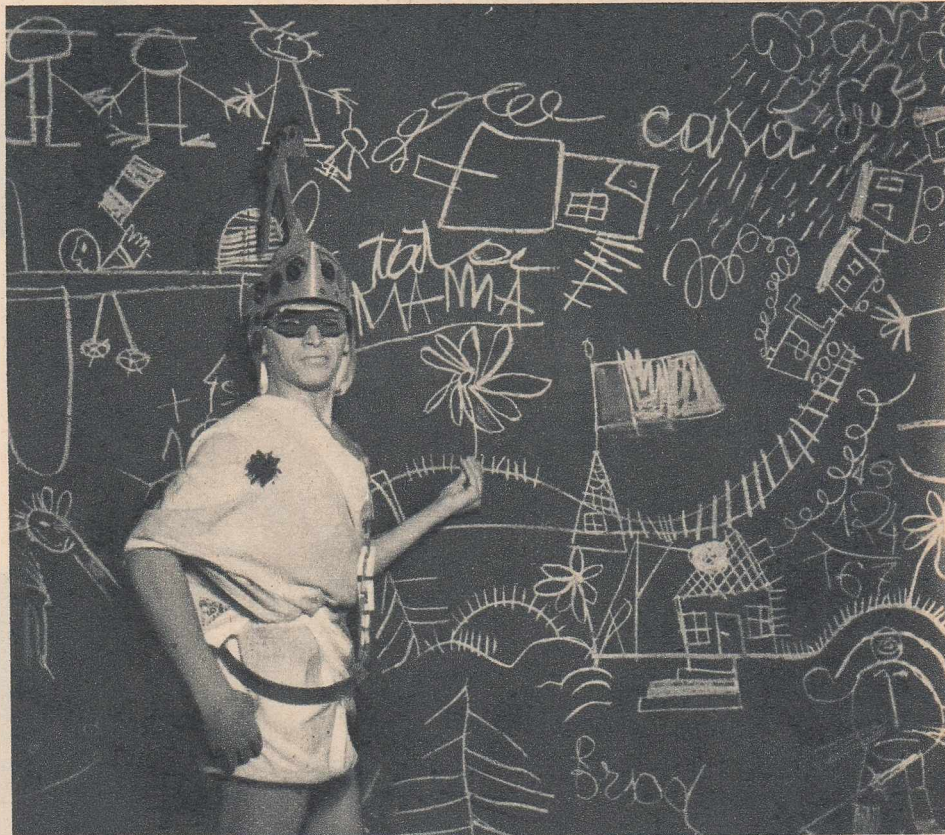
Fotografie de
 A. MIHAILOPOL



Scene dintr-un spectacol cu măști? Nu. Pur și
 simplu un carnaval. Și anume, carnavalul tradițional
 al studenților anului IV al Institutului de arhitectură.
 Ca la orice carnaval — veselie, tombolă, dans, glume
 și măști!

Încolo... fotografiile — sperăm — vorbesc de la
 sine.

Fotografiile de A. MIHAILOPOL



DIVERTISMENT



ANCHETA FLACĂRII

Dezvoltarea societății socialiste din țara noastră implică lupta pentru calitate în toate domeniile vieții, inclusiv în acela al pre-

gătirii profesionale. În consecință, alegerea drumului în viață cere o matură chibzuință, al cărei rezultat să fie folosirea din plin a

condițiilor deosebit de favorabile studiului, create de regimul democrat-popular. Foarte mulți dintre tinerii noștri își pun cu serio-

— Vă rugăm să ne spuneți părerea dv. în legătură cu dilema Violetei Paloga. Ce o sfătuiți și de ce? În aceeași ordine de idei v-am ruga să precizați dacă este justă sau nu părerea acelor tineri (ce-i drept, destul de puțini) care pretind că procesul producției agricole este mai „ușor” decât alte procese de producție, cei care lucrează în agricultură neavînd nevoie de cine știe ce pregătire.

CADRE PENTRU OGOARE

conf. univ. Gheorghe BÎLTEANU,
prorector al Institutului agronomic
„N. Bălcescu”

— Tînăra aceasta se întreabă de ce nu-mai ea și-a ales pentru viață pregătirea agronomică și de ce toți ceilalți colegi și-au ales alte meserii? Ce drum să apuce? Încercînd să-i răspundem ne adresăm în egală măsură tuturor tinerilor care peste puțin timp trebuie să hotărască direcția pe care o vor lua în viață.

În nici un caz procesul producției agricole nu-i mai „ușor” decât alte procese. Problemele pe care le pune în fața lumii întregi creșterea producției agricole, pentru a se asigura populației hrană și îmbrăcăminte, sînt astăzi atît de complexe, încît ele nu pot fi rezolvate decît prin specialiști de înaltă calificare, cu o temeinică pregătire superioară. Trebuie să ne gîndim, pe de o parte, că producția agricolă vegetală (de care se leagă apoi producția animală) se desfășoară sub influența factorilor externi (climă, sol) care, nefiind întotdeauna cei mai favorabili, trebuie bine cunoscuți și dirijați; pe de altă parte, factorul care produce este nu o mașină, ci planta sau animalul, organisme vii ce nu se lasă „modelate” decât de cele mai iscusite minți, decît de aceia care au reușit să pătrundă în adîncul tainelor vieții acestor organisme. Iată de la început două aspecte cu totul deosebite, neîntîlnite în alte procese de producție.

Pe teritoriul țării noastre, foarte diferit din punct de vedere climatic, se cultivă numeroase specii de plante (porumb, grîu, sfeclă de zahăr, cartofi, viță de vie, pomi fructiferi etc.) care trebuie să dea în cursul unei veri o mare cantitate de produse. A nu aplica în tehnica culturii acestor plante cele mai noi cuceriri ale științei înseamnă recolte mai mici, care atrag după sine producții mai mici de carne sau alte produse alimentare.

Politica economică a regimului socialist, vizînd în primul rînd asigurarea bunăstării populației, a implicat organizarea producției agricole pe baze cu totul noi față de trecut, pentru ca de pe aceleași suprafețe de teren să se obțină producții de cîteva ori mai mari. Cooperativizarea socialistă a agriculturii a permis mecanizarea proceselor de producție în agricultură, chimizarea, creșterea industrială a animalelor, punerea în valoare a noi terenuri neproductive, combaterea eroziunii solului, extinderea suprafețelor irigate, introducerea în producție a unor soiuri noi de plante etc. Institutele noastre de cercetări în domeniul agriculturii, viticulturii, horticulturii, zootehniei etc.,

prolog la o mare întîlnire



itate această problemă. Iată, de pildă, na din numeroasele crori în acest sens site la redacție: Violeta Paloga din Tecuci,

elevă în clasa a XI-a, are o pasiune: agricultura. Violeta se visează — după cum ne spune, singura din clasă — inginer agronom. „Mai am

puțin de mers la școală și apoi trebuie să pornesc în viață, să am prima mea întâlnire cu viața. Unde să mă duc? Pe ce drumuri să merg?

Este oare bine să-mi înăbuș pasiunea și să urmez altă facultate fără să am vreo atracție pentru ea?” — ne scrie tânăra tecuceancă.

Frământările Violetei ne-au sugerat ancheta de față. Paginile revistei rămân deschise și altor păreri.

losesc în activitatea lor matematica, chimia, diocimia, mașinile electronice de calcul, cele ai fine microscopae ș.a.m.d., pentru a păinde în cele mai delicate fenomene biologice. — Spunându-ne toate acestea, credem că vă feriți la faptul că asigurarea unor producții t mai mari în agricultură nu este posibilă ră cadre de specialitate cu o înaltă pregătire, re să cunoască cele mai noi cuceriri ale știin-i și să le aplice în producție. Vă rugăm, eva cuvinte despre învățământul superior ronomic de la noi.

— În țara noastră, învățământul superior agromic a cunoscut o dezvoltare deosebită și o ganizare pe baze noi, pentru a putea răs-nde dezvoltării socialiste a țării. Astfel, în ezent funcționează 5 facultăți de agronomie ucurești, Craiova, Timișoara, Cluj, Iași), 3 cultăți de horticultură (București, Craiova, și) și 4 facultăți de medicină veterinară ucurești, Timișoara, Cluj și Iași), în care idiază peste 7.000 de tineri. Ei se pregătesc

pentru un vast câmp de activitate, problemele ce așteaptă rezolvare de la specialiștii cu calificare superioară fiind variate și complexe.

Sintem convinși că Violeta Paloga (care a făcut bine adresându-se redacției dv.) are suficiente argumente pentru a se pregăti în vederea „îngerii” examenului de admitere la una din facultățile institutelor agronomice.

— Construcțiile — iată un punct de atracție pentru tineret. Este justificat sentimentul lor? Și cum poate fi întreținut?

ȘANTIERELE VĂ AȘTEAPTĂ!

arh. Vasile NEAGU de la Trustul de construcții nr. 1 din București

Volumul de construcții de toate categoriile din țara noastră e imens și decurge din grija partidului pentru creșterea bunăstării poporului nostru.

Posibilitățile pe care le oferă șantierele de construcții în direcția aplicării tehnicii celei mai noi, organizării din ce în ce mai interesante, ritmurilor de execuție foarte rapide, uneori tehnologiei foarte complicate reprezintă un teren vast de activitate și afirmare a tinerelor cadre tehnice care au părăsit băncile facultăților și care vor să-și dovedească din plin capacitățile creatoare, tehnice și organizatorice. Nu mă sfiesc să subliniez din capul locului că șantierul oferă satisfacții mai mari decât acelea pe care le oferă institutele de proiectare — fără a minimaliza cu nimic importanța și frumusețea muncii de proiectant. Mă refer la condițiile de lucru, la problemele pe care le ridică șantierul și chiar la locul geografic unde se execută lucrarea respectivă. Șantierele de construcții oferă posibilități foarte largi și pe linia afirmării spiritului novator al tuturor tehnicienilor și muncitorilor de toate categoriile. Aici, tinerii ingineri pot aplica metodele cele mai noi și eficiente care să ducă în final la o producție de foarte bună calitate și înscrisă în cadrul termenelor de execuție.

Volumul de construcții care va trebui să fie executat în anii următori reclamă un număr mare de cadre tehnice din ce în ce mai bine pregătite. Tinerii absolvenți ai școlilor de cultură generală — care iubesc această frumoasă dar dificilă meserie, care găsesc în ea posibilități de manifestare a înclinațiilor și aspirațiilor lor — să păsească cu încredere deplină pragul facultăților de construcții, să învețe din răspuțeri, să fie căutători neobosiți, să țină pasul cuceririlor științei și tehnicii care se dezvoltă negândit de repede. Bucuria de a vedea cum cresc construcțiile sub ochii tăi este neasemuit de mare.

— Bătrina metalurgie întinerește pe zi ce trece. Tainele oțelului nu se „predau” cu una cu două. Pentru ti-

nerii care se vor dedica metalurgiei, vă rugăm să ne spuneți care le sînt perspectivele.

METALURGIA, UN DOMENIU ATRĂGĂTOR

conf. I. TRIPȘA, candidaț în științe tehnice, directorul Institutului de cercetări metalurgice

— Datorită minunatelor sale proprietăți, oțelul este și va continua să fie principalul material folosit la construcția mașinilor și utilajelor moderne. Pentru aceasta, în uzine și laboratoare se desfășoară o intensă activitate de perfecționare continuă a calității lui, creîndu-se noi mărci cu caracteristici tehnice superioare, care corespund cerințelor tot mai severe ale proiectanților. Iată de ce în prezent metalurgia se află în plin progres, înlocuindu-și metodele „clasice” cu altele noi, de înaltă tehnicitate. Dintre acestea este suficient să amintim metoda modernă folosită la elaborarea oțelului cu ajutorul oxigenului în convertizor, care asigură o productivitate de aproape zece ori mai mare decât se obține în cuptoarele Martin. Deși atît de tînăr (convertizorul cu oxigen are abia doisprezece ani), noul procedeu se aplică pe scară tot mai largă, fiind adoptat pentru toate oțelăriile mari care se proiectează sau se construiesc în prezent în întreaga lume. Acest procedeu va fi folosit și în modernele oțelării ale Combinatului siderurgic de la Galați.

Una din importanțele caracteristici ale dezvoltării actuale a industriei metalurgice este aceea că producția de oțel se concentrează în unități mari, numite pe drept cuvînt „combinate metalurgice” și prevăzute cu tehnica cea mai avansată: furnale, oțelării, laminoare puternice dirijate de inteligente dispozitive de automată, inclusiv de mașini electronice de calcul, laboratoare uzinale de mărimea și concepția institutelor de cercetări, care creează minunate condiții de muncă, de studiu științific, dar în același timp cer din partea întregului personal o continuă preocupare pentru perfecționarea măiestriei profesionale, care trebuie să meargă în același pas cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Într-adevăr, în combinatele metalurgice își găsesc folosirea în mod obișnuit izotopii radioactivi pentru urmărirea complexelor procese fizico-chimice desfășurate la înaltele temperaturi din cuptoare, grosimea benzilor laminate se controlează cu ajutorul radiațiilor gamma, structura metalelor se studiază cu ajutorul betatroanelor și al microscopelor electronice, unele defecte se detectează cu ajutorul razelor Röntgen etc. Nu există zi să nu apară vreo noutate tehnică în viața harnicului colectiv al fiecărui combinat metalurgic. În această privință își aduc contribuția și institutele de proiectări și cercetări care studiază posibilitățile perfecționării continue a proceselor de producție din metalurgie în funcție de necesitățile îmbunătățirii calității producției, de valorificarea superioară a bazei de materii prime, de creșterea eficienței economice a producției. Acest progres este nesfîrșit.

În clipa de față, se experimentează noi și interesante procese, izvorîte din cele mai recente cuceriri științifice.

Așadar metalurgia se afirmă ca un domeniu atrăgător, care oferă largi posibilități de muncă creatoare.

(Continuare în pag. 10)



prolog la o mare întâlnire

— Nu peste multă vreme o nouă promoție de tineri va bate la porțile învățământului superior. Cu ce gânduri doriți să participați la ancheta noastră ?

TEATRUL ARE NEVOIE DE TALENTE

Costache ANTONIU, artist al poporului, rector al Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”

— Ancheta mi se pare deosebit de interesantă. În fond, pasul pe care-l fac adolescenții e încărcat de mari răspunderi, decisiv și chiar — fără să încerc să sperii pe careva — fatal. Vorbesc în trei calități: de om, de actor și de rector al Institutului de teatru — dacă toate acestea trei pot fi despărțite... Ca om îi înțeleg pe toți aceia care cred că au talent și vor să facă teatru. Sint cu sufletul alături de ei. Ca actor îi înțeleg ceva mai puțin. Imi cunosc meseria, știu cât e de grea, dar mai ales știu că, fără talent nu se poate face. Ca dascăl în ale actoriei nu-i mai pot înțelege.

— Ce e talentul, tovarășe Antoniu? Poate fi el depistat cu exactitate? Și când?

— Talentul e o înclinație...

— Talentul e și o... măsură?

— Da, talent înseamnă și măsură. Talentul e muncă, muncă asiduă, în nici un caz nu odihnește. El apare — mai devreme sau mai târziu — dar când apare se manifestă, e de la ușor vizibil la pregnant. Așadar poate fi și depistat. Cu exactitate? Am să răspund indirect: în materie de artă nu poți face niciodată pronosticuri. Nu-s puțini aceia care au „explodat” în fața comisiilor de examinare pentru a „muri” pe drum...

— Dar dacă nu „explodează” în fața comisiei și „explodează” mult mai târziu?

— Depinde când se întâmplă, depinde de vîrstă. Excepțiile sînt rare (în teatru mai puțin) dar sînt și... excepționale! În orice caz, pentru a se evita asemenea drame, cu fiecare an a crescut și exigența comisiilor de examinare. Erorile — inevitabile — sînt din ce în ce mai rare; nu întîmplător primul an e la noi eliminativ.

— Ce recomandați viitorilor „pretendenți”?

— Porțile institutului nostru sînt asaltate an de an de un număr crescînd de tineri. Mirajul scenei face „ravagii”. E și explicabil: mă gîndesc, între altele, la mișcarea artistică de amatori, la avîntul ei. Selecția e cu atît mai grea și drastică. Ce recomand? Cine crede că poate să facă teatru, să poftască! Să nu confunde însă posibilitatea cu dorința! Am mulți prieteni din copilărie care-s azi generali, profesori universitari, medici. Ce ar fi ajuns aceștia dacă ar fi vrut să facă teatru? Probabil nici actori și nici ce au ajuns. Au avut simțul proporțiilor, măsura.

Mișcarea noastră teatrală are nevoie de talente profunde. Institutul le așteaptă cu dragă inimă pentru a le forma!

— În pragul fiecărui nou an de învățămînt, porțile facultăților de electronică și automată sînt literalmente

asaltate, pasiunea pentru tehnica cea mai înaintată fiind o caracteristică a societății contemporane. Totuși, ce părere aveți — în calitate de electronist și de cadru universitar — „asaltul” e justificat? Ce recomandați tinerilor care pășesc în toamna aceasta pragul învățămîntului superior?

„NEAPĂRAT INGINER ELECTRONIST?”

Ing. Marga SIMONESCU, asistent universitar

— Tehnica zilelor noastre se dezvoltă pe baze științifice; introducerea crescîndă a matematicii alungă empirismul, iar experiența științifică se aprofundează și capătă orizonturi noi.

Izvorit din necesitățile materiale ale omului contemporan, procesul de întrepătrundere dintre tehnică și știință are caracter de lege, avînd ca urmare și transformarea omului. Tehnicianul părăsește orizontul empiric al specialității sale și-și însușește cunoștințe profesionale științifice, intens matematizate. Omul de știință părăsește poziția cercetării pure, exclusive, și-și îndreaptă atenția și spre probleme de aplicație industrială — necesare economiei noastre în plină dezvoltare.

Tinerii absolvenți ai școlilor medii se îndreaptă astăzi în număr sporit către facultățile tehnice, atrași fiind de studiul fenomenelor fizice și chimice, de mecanică și de matematică, de posibilitatea utilizării lor în folosul omului.

În alegerea profesiei, cei mai mulți dintre ei țin seamă nu numai de faptul că în cursul școlii medii au obținut note foarte bune la fizică, chimie, matematică, ci și de existența unei pasiuni pentru studiul și cunoașterea acestor discipline.

Dar etapa actuală a dezvoltării tehnicii și științei creează multiple fronturi de lucru — fiecare dintre ele prezentînd interes comparabil pentru cunoașterea lumii, pentru activitatea oamenilor. De aceea nici una dintre facultățile tehnice ale țării noastre nu poate fi socotită inferioară sau superioară alteia. De asemenea, pentru ca educația tehnică a viitorilor ingineri să fie cît mai completă, cît mai multilaterală, facultățile tehnice au în programa lor analitică cursuri comune; enumerăm matematicile superioare, mecanica, fizica, electrotehnica, chimia, tehnologia metalelor.

Avînd în vedere avîntul general al tehnicii și științei, interdependența dintre ele și apariția a noi și interesante domenii de studiu în toate ramurile științelor tehnice, este ușurată atît alegerea profesiei, cît și aprofundarea cunoștințelor de specialitate.

— Ce părere aveți de așa-numitele „influențe exterioare” în alegerea profesiei? Considerați că Facultatea de electronică e „la modă”? Dacă da, e bine? Dacă nu, de ce?

— Mi se pare greșită alegerea profesiei prin mijlocirea unei influențe exterioare, care să nu coincidă cu propriile aspirații ale absolventului sau cu înclinațiile sale cele mai evidente. Sînt încă mulți tineri care ascultă de îndrumările colegilor, de ambiția părinților, de exaltarea trecătoare pricinuită de unele lecturi științifico-fantastice. În felul acesta, tineri care ar putea da randament mai mare în alt domeniu, se cramponează de un ideal impus, străin. Așa, de pildă, s-a creat în ultima vreme o anumită modă, și a fost desemnată și o facultate „la modă”: Facultatea de electronică. Nimeni nu e îndreptățit să creadă și să argumenteze că singura facultate „de viitor” ar fi electronica, că interes pentru omeniire îl prezintă numai electronii și circuitele, dispozitivele care folosesc puterea lor. Satisfacție în muncă îți poate oferi profesiunea cea mai dragă și prilejul acesta nu îl au numai inginerii electroniști, ci toți acei care-și practică cu dragoste meseria aleasă. Pasiunea pentru teh-

nică nu se manifestă numai studiînd Facultatea de electronică, căci tehnica nu se confundă cu electronica.

Învățămîntul nostru tehnic superior asigură, în toate ramurile, mari posibilități de pregătire — iar tinerii absolvenți de școală medie sînt chemați să-și desăvîrșesc studiile în conformitate cu propriile lor aspirații și cu necesitățile patriei noastre dragi, care le oferă largi posibilități.

— Dumneavoastră, tovarășe director general, ce părere aveți? E... loc în uzină pentru absolvenții școlilor medii?

PERSPECTIVELE SÎNT MULTIPLE

Ing. Petre TURCU, director general la uzinele „23 August”

— Construcția noastră socialistă, dezvoltarea multilaterală și complexă a tuturor ramurilor economiei naționale, utilizarea pe scară largă în industrie a unor mașini și instalații de înaltă tehnicitate impun pregătirea la un nivel superior a cadrelor de muncitori, tehnicieni și ingineri.

Rîndurile marii mase de cadre calificate, de muncitori, tehnicieni și ingineri, se înmulțesc an de an cu tineri care provin din școlile profesionale, din școlile tehnice de muncitori calificați, din școlile tehnice de maștri, din institutele tehnice de învățămînt superior etc.

În funcție de talent și aptitudini, tinerii cu diplome de maturitate se îndreaptă spre diferite institute. Dar cerințele tehnicii noi, ale înșeși vieții de producție au creat stimulente și necesitatea ca și în fabrici și uzine să fie atrași un număr din ce în ce mai mare de tineri absolvenți ai școlilor medii.

Uzina „23 August”, de exemplu, puternică unitate a industriei constructoare de mașini din țara noastră, care realizează în prezent un sortiment variat și de înaltă tehnicitate de instalații și agregate, vagoane-cisterne, linii de ciment, utilaj pentru industria siderurgică, chimică etc. — și care este dotată cu mașini-unelte și instalații de producție la nivelul tehnicii mondiale — este preocupată ca rîndurile muncitorilor săi să se îmbogățească cu cadre cu nivel de pregătire superioară.

Astăzi, un număr însemnat de mașini de mare productivitate ca: mașini cu comandă program, mașini automate și semiautomate de așchiere, mașini de frezat speciale etc., reclamă cunoștințe avansate de algebră, de geometrie, de trigonometrie etc. Iată deci cauzele interesului uzinei de a-și spori neconținut cadrele de muncitori cu absolvenți ai școlilor medii de cultură generală.

O parte însemnată a acestor absolvenți, angajați în ultimul timp de noi, după un anumit stagiul, necesar pentru deprinderea unor procese tehnologice sau însușirea cunoștințelor de bază în desenul tehnic, trec cu succes treptele calificării și devin tehnicieni. O statistică sumară, efectuată de noi pe ultimii cinci ani, ne arată că în uzină au fost angajați 224 tovarășii cu diplome de maturitate care au fost încadrați pe posturi tehnice și 194 tovarășii ca muncitori la mașinile speciale. Totodată, uzina, mobilizîndu-și angajații, în cea mai mare parte muncitori, să frecventeze cursurile școlii medii de cultură generală, are în momentul de față 132 de tovarășii cu diplome de maturitate, absolvenți ai școlilor medii de cultură generală.

Dintre cei angajați de uzină cu diplome de maturitate, menționăm pe tovarășii: Căpitan Florea, strungar, Mereuță Dumitru, electrician, Penicu Nicolae, dispecer, și Zorzan Andrei, controlor tehnic, precum și alții. Toți aceștia și-au însușit într-un ritm rapid cunoștințele pentru profesia respectivă, în momentul de față realizînd cu regularitate lucrări de înaltă tehnicitate și depășindu-și în mod curent normele de producție.

Iată deci cîte și cîte perspective se deschid și își pot întrezări tinerii absolvenți cu diplome de maturitate ai școlilor medii de cultură generală.

(na urma)

Interviuri consemnate de Bazil DUNĂREANU

Într-o zi de mai — rămasă necunoscută poate pentru totdeauna — a anului 1265, în casa avocatului Alighiero degli Alighieri și a Donnei Bella din Florența s-au auzit scîncetele unui nou-născut. Nimeni, nici măcar părinții nu au știut, și ei nici nu aveau să știe vreodată, că băiețelul care a văzut lumina zilei în vremurile acelea tulburi, cînd partidul ghibelinilor vîna pe guelfii învinși în bătălia de la Montaperti, va deveni primul dintre marii poeți ai literaturii Europei occidentale și totodată unul dintre cei mai mari poeți ai tuturor timpurilor, Dante Alighieri.

Au trecut, așadar, șapte sute de ani de la acea zi de mai, dar numele celui născut atunci s-a încrustat pe răbojul tuturor veacurilor, prin tot ceea ce a dat omenirii din frîngerile ființei și inimii sale mult zbuciumate.

S-a înălțat spre viață în condiții triste dar și cu totul excepționale ; nu avea decît cîțiva ani cînd mama sa a închis ochii. În locul ei, după convenita perioadă de plîngere a celei duse, Alighiero degli Alighieri își ia o altă soție, pe Monna Lapa, care însă nu va ști să aducă micului Dante alinarea, căldura mîngîierilor adevăratei mame. Poate că și în acest fapt trebuie să căutăm înțelesul unei întîmplări cu totul neobișnuite în viața unui copil. Era încă în faza învățămîntului *triviului*, adică a gramaticii, retoricii și dialecticii, cînd, printr-o întîmplare — pe care o va povesti mai tîrziu, în spirit medie-

D DANTE

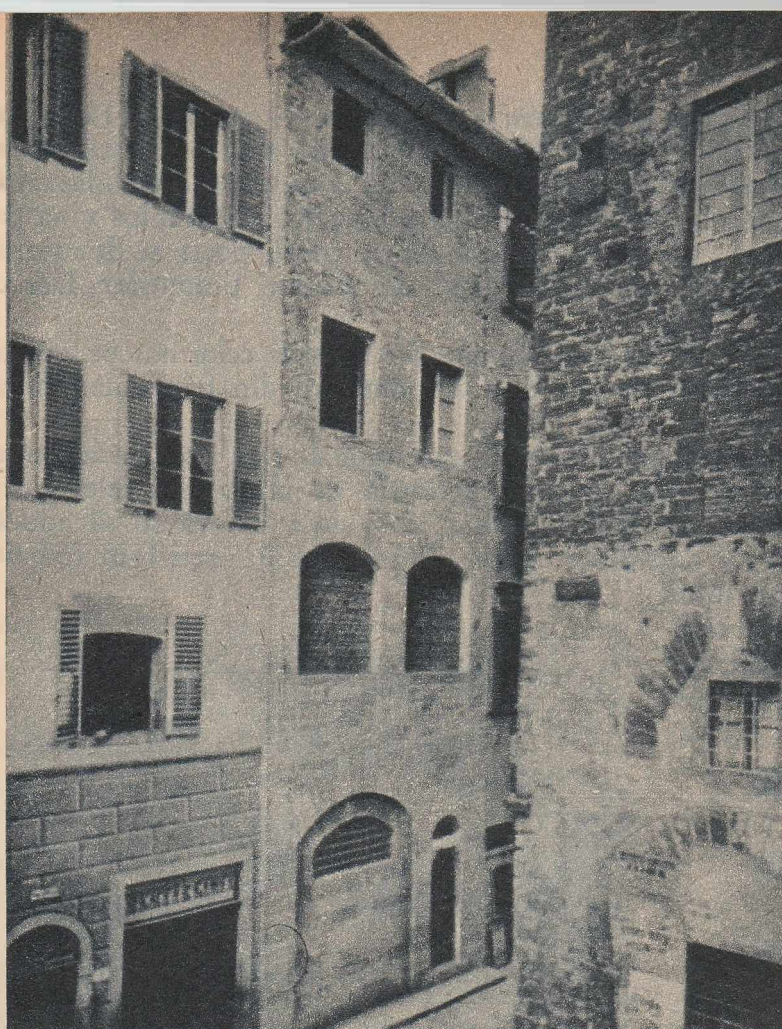
val, cu exaltări — cunoaște pe fiica florentinului Folco di Ricovero Portinari, Beatrice, al cărei nume va călători de asemenea peste veacuri prin opera poetului. Dante avea nouă ani și Beatrice tot pe atît. Doi copii înzestrați cu mare sensibilitate și cu flăcările pasiunii timpuriu transformate în vîlvătaie. Din prima clipă, Dante vede în ea o „Donna angelicata“ — femeie înger — deci simbol al tuturor desăvîșirilor fizice și morale, coborîta parcă din ceruri pentru a arăta poetului calea creației și a mîntuirii. În prezența ei, urmîndu-și acum studiile *quadriviului*, adică ale aritmeticii, muzicii, geometriei și astronomiei, poetul începe să dăltuiască, mai întîi în imaginație, primele versuri. Îl avea de altfel ca maestru în arta expresiei poetice pe scriitorul și filozoful Brunetto Latini, căruia îi va închina mai tîrziu în *Divina comedie* cuvinte de dragoste și recunoștință. Ocrotit și însoțit de iubirea pen-



tru Beatrice, viața adolescentului Dante se rotunjește treptat prin studii adîncite. Curînd va ști pe de rost versuri din toți poeții medievali, va învăța chiar franceza și provensala pentru a putea cunoaște producțiile literare ale acestor literaturi, își va petrece nopți descifrînd cadențele anticilor latini, fiind fermecat mai ales de Virgiliu, pe care, atunci cînd își va scrie opera capitală, îl va numi cînd *duca* (conducător), cînd *maestro* (maestru), cînd *signore* (domn) și-n prezența lui imaginară va străbate cele trei trepte ale închipuitului tărîm de dincolo : Infernul, Purgatoriul, Paradisul.

Și tot încălzit de flacăra niciodată stinsă a dragostei pentru Beatrice Portinari, Dante va urca treptele celei mai vechi universități din Europa, cea din Bologna, unde va adînci studiul filozofiei și unde-l va cunoaște îndeaproape pe Guido Guinizelli, intrat în patrimoniul culturii italiene ca înnoitor al liricii.

În această ambianță, după ce-și pierde, la vîrsta de 18 ani, pe părintele său, eveniment care va fi însoțit de dureroase „urmări economice“ — deși nici pînă atunci nobilul scăpătat Alighiero degli Alighieri nu putuse oferi ceea ce visa adolescentul — o mare tragedie, una din cele mai mari prin proporția în care s-a reflectat în opera poetului, se abate asupra lui Dante : „Donna angelicata“, Beatrice, abia în vîrstă de 24 de ani, este smulsă nemilos din rîndurile celor vii. Poetul e cutremurat și vestea pare să-i frîngă tot elanul tinereții ; Dante va trece din cauza acestei pierderi printr-o profundă criză sufletească (perioadă numită *il travia-mento* — rătăcirea), căutînd uitarea și alinarea durerii într-o viață de plăceri ușurate, care nu-l mulțumește însă. În adîncul sufletului lui Dante, amintirea Beatricei începe să urce trep-



1
Veche casă a familiei Alighieri în piața San Martini din Florența.

2
Pagina inițială a Purgatoriului în codicexul Trivulziano-Milano. Biblioteca Trivulziano ms. 1080.

3
Ilustrație de Gustave Doré („Mergeam acum cu umbra cea încărcată/ ca boii — alături când în jug îi pui./ cît timp mă-ngădui prea-bunul Tată“). (Cîntul XII — Purgatoriul.)

4
Xilografură din incunabuul La Divina Commedia cu comentariul lui Landino — Veneția 1497.

acestea se prăbușesc și el își dă seama că altfel intrase într-o tovărășie politică „rea proastă“, se hotărăște să rămână singur. Ca „navă fără vele și cîrmă purtată spre necunoscut te țăruri și porturi de vîntul pe care-l suflă în pinze amarnica sărăcie“, Dante, precum în suși recunoaște în opera sa *Il convivio*, străbat „rătăcitor, aproape cerșind prin toate părțile în care se vorbește această limbă“ (italiană). Prmul refugiu îl află la Verona, la familia Scalgeri; de aci, tot peregrinînd, trece prin Padova și Luigiana, pentru a ajunge în Casentino.

Trecuseră șase ani de exil, în care marele florentin se convinsese și mai mult că singeroasa discordie a lumii medievale e alimentată de luptă seculară dintre papalitate și imperiu, căreia i-căzută victimă și patria sa, și că salvarea ar fi în renunțarea papii la orice suveranitate temporară: la puterea lumească și întărirea stăpînirii împăratului asupra țărilor.

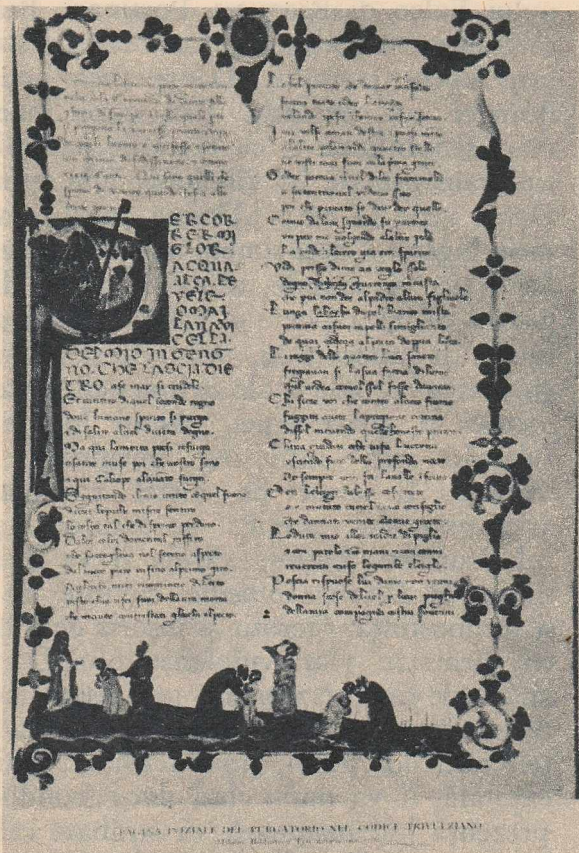
Convingerea aceasta îl face pe Dante să înbrățișeze cauza stăpînirii împărătești. De aceea: alătură entuziasmului public cînd în 1308 vedea în alegerea împăratului Enric de Luxemburg pe eliberatorul Italiei. Acesta chiar încearcă, după trei ani, o asemenea acțiune, dar abia început lupta, împăratul moare pe neașteptate, probabil otrăvit.

Tiranii cetăților italiene jubilau, în timp ce speranțele lui Dante se prăbușeau. E drept, că în urma unei amnistii, s-ar fi putut întoarce la Florența, dar aceasta se lega de o ceremonie umiltoare. „Aceasta să fie răsplata nevinovăției, limpede pentru oricine...?“ — scrie Dante unui prieten florentin. „Să plătesc tribut asupritorilor celor unor binefăcători? Nu... nu aceasta este calea re-

1

tele de argint ale simbolului etern și această amintire, nici o clipă stinsă, va pune frînă deșertelor plăceri ușuratică. Acum poetul își dă seama că dacă nu și-a putut însoți viața proprie cu aceea a Beatricei, imaginea iubitei va trebui să se transforme în monument nepieritor.

Viața are însă multe ocolșuri și poetul nu le evită, fiindcă știe că ele fac parte din sensul existenței sale. Originea lui — făcea parte din mica nobilime sărăcită — îl împinge spre o politică împotriva marii burghezii aliate cu financiarii din fracțiunea de nuanță ghibelină. Adică împotriva acelor care fuseseră și inamicii și ruinatorii părintelui său. Se înscrie așadar în breasla medicilor și farmaciștilor, fiindcă pe atunci se considera că există o vastă înrudire între medicină și filozofie, studiu atât de îndrăgit de Dante, și devine un militant al acestei bresle. Era în plină putere a bărbăției, căsătorit cu Gemma Donati și tată a trei copii, Piero, Jacopo și Antonia (care mai târziu se va călugări, luînd numele de Beatrice), cînd, în 1300, este ales în funcția de prior, alături de ceilalți priori care alcătuiau Comitetul de conducere al Florenței. Toți erau din fracțiunea albilor și îndrăgostiți de libertățile comunei. Primul gest al priorilor a fost zădărnicierea încercării papii Bonifaciu al VIII-lea de a se amesteca în treburile Florenței. Agenții și partizanii Curiei sînt surghiuniți și printre ei și căpetenia partidului advers, clericalistul Corso Donati. Aceasta însemna cel mai mare afront adus papii. La un an numai după alegerea priorilor, care s-au dovedit atât de îndrăzneți, papa Bonifaciu recurge la o manevră vicleană. El numește pe Charles de Valois „căpitan general al pămînturilor bisericii“ și sub această titulatură îl trimite să „pacifice“ pe cei din Florența și din întreaga Toscană. Donati izbutește să pună mîna pe orașul pe care cu o neuzită sălbăticie îl trece prin foc și sabie. Cei cinci priori, în frunte cu Dante, sînt acuzați de delapidare de bani publici și de acțiuni dărmănoase împotriva papii și a noului conducător al Florenței. Poetul află de aceste acuzații tocmai cînd se găsea la Roma, unde ducea tratative pentru a opri ocuparea orașului său natal de către francezul Charles de Valois. Se grăbește să se înapoieze la Florența pentru a se disculpa, dar pe drum află sentința ilegală și perfidă a lui Charles: 5.000 de florini amendă, doi ani de exil în afara hotarelor Toscanei și interzicerea pentru totdeauna de a mai ocupa funcții publice. Era răsplata pe care un străin o acorda celui care luptase pentru independența orașului său.



2



3

Adînc rănit în sentimentul lui, Dante refuză să se dezvinovătească și respinge plata amenzii. Atunci, Charles de Valois întregeste sentința anterioară cu o clauză și mai neomească: în cazul cînd Dante va fi surprins pe teritoriul comunei, va fi ars de viu.

Acestea se întîmplau în 1302, cînd poetul avea 37 de ani și dăduse cu nouă ani în urmă prima sa operă în versuri, *Vita nuova* (Viață nouă), primul „roman“ autobiografic din literatura europeană. Este romanul poveștii de dragoste, bucurie și durere a lui Dante pentru Beatrice Portinari și pe care-l dedică amicului său, poetul Guido Cavalcanti, florentin ca și el.

Îndepărtat prin viclenie și sub amenințări din Florența, poetul se înfrățește de acum înainte, pentru mulți ani, cu toiagul pribegiei. Sfîșiat de nostalgia cetății natale, Dante participă la două acțiuni armate de eliberare a Florenței, dar cînd

întoarcerii, o, prietenul meu! Dar dacă o altă cale se va găsi, demnă de numele și de onoarea lui Dante, eu o voi urma... Și nu cu pași înceți. Iar dacă în Florența nu se poate intra pe o astfel de cale, nu voi mai intra niciodată în Florența!“

Și din nou toiagul pribegiei îl duce mai departe: Verona, Lucca, Gubbio, Ravenna, unde e găzduit de Guido Novello da Polenta, nepotul acelei Francesca da Rimini, patetică eroină a *Infernului*, în al cărui serviciu intră, îndeplinind diferite misiuni ca ambasador al seniorului cetății pe lângă orașele italiene. La Ravenna își termină Dante și capodopera sa *Divina comedie*. Dacă Florența se mîndrește că l-a născut pe poet, Ravenna își poate asuma gloria că i-a oferit un refugiu unde poetul a scris ultima terțină a nemuritoarei opere.

Se apropiau, în grabă parcă, douăzeci de ani

de exil, timp în care poetul nu a pierdut niciodată nădejdea că va fi rechemat în orașul natal și încununat ca poet al Florenței. Fiindcă operele sale își deschiseseră de mult cale spre inimile multămii. Dar pașii destinului deveneau din ce în ce mai gravi, mai implacabili.

Intr-o ultimă misiune la Venetia poetul se îmbolnăvește. În drum spre Ravenna este cuprins de sffrșeli, trece repede de la stări febrile la apatie, fiița parcă i se mistuie. Ajuns la curtea lui Novello, este doborât de boală. Se pare că de malarie. Închide ochii pentru totdeauna în noaptea de 13 septembrie 1321, în vîrstă de 56 de ani, din care 19 petrecuți în exil și — asemenea lui Ovidiu — fără să mai vadă vreodată Florența, orașul Beatricei, al unei dragoste fără moarte, orașul său.

Intreaga operă dantescă, începînd cu *Vita nuova* și terminînd cu piscul cel mai înalt, *Divina comedie*, este — dacă se poate spune astfel — o epopee a unui episod tragic din istoria Italiei medievale, o epopee în care Dante și-a mărturisit viața, a judecat viața semenilor săi, condamnînd tirania și elogiînd ca nimeni altul setea de libertate a maselor, de două ori oprimată: de jugul clerical și de jugul aventurierilor-tirani. De aceea, nu o dată, cînd destinele poporului italian se aflau la răscruce, ridicările de mase și-au făurit steag din opera marelui florentin.

Povestind lucruri și evenimente la care a participat nemijlocit, prin alegorii și simboluri ușor de priceput de toți cititorii, Dante s-a impus peste veacuri printr-o incomparabilă adîncime de simțire și o rară putere de reprezentare artistică. Spirit neliniștit, însetat de cunoaștere, în-suflețit de pasiune cercetătoare — marea erudiție dantescă reprezintă un alt aspect care-l face pe

ideea unității naționale. Chiar cînd emite idei utopice, ca în tratatul *De monarchia*, Dante face o critică realistă a societății vremii sale, se pronunță hotărît împotriva imixtiunii papalității în domeniul puterii laice, preconizînd separarea celor două domenii — clerical și laic.

Opera care sintetizează însă într-un grandios și nepieritor monument ideile lui Dante este *Divina comedie*. Ridicîndu-se în plin ev mediu, scolastic și teologic, deasupra creștinismului, Dante a judecat aci lumea și creștinismul nu după legi teologale, ci după legile adevărului și ale realității. Vremea sa și Florența sînt temele centrale ale poemului. Tot restul materialului se sprijină pe această axă centrală. Prezentul, Italia, contemporanii și Florența, nerecunoscătoare dar totdeauna iubită, întreg secolul al XII-lea cu marile lupte dintre imperiu și papalitate, partidele politice, republicile și discordiile dintre ele, micii tirani pe care papa îi incita la războaie civile, toate sînt prezente în *Divina comedie*. Această operă desăvîrșită, rezultatul maturității ideilor politice și artistice ale lui Dante Alighieri, este o vastă sinteză filozofico-artistică a gîndirii medievale, anunțînd în același timp gîndirea Renașterii, schițînd de pe acum liniile de dezvoltare viitoare ale literaturii și culturii italiene și europene.

Sub alegoria călătoriei în cele trei sfere ale lumii de apoi, Infernul, Purgatoriul și Paradisul, se ascunde nu o fantezie de vizionar, ci o întregă perioadă istorică italiană, se ascunde, în sens mai larg, viața, realitatea văzută cu un ochi de artist care meditează asupra tuturor marilor probleme și care și-a turnat această meditație în forme de înaltă expresie artistică și cu un extraordinar simț al realității. Reflectînd în adîncime cele mai

P. CONSTANTIN

DANTE ÎN ARTA PLASTICĂ

Interpretarea plastică a operei lui Dante este un domeniu artistic de foarte mare întindere. Poate că nici un alt poet nu a inspirat, de-a lungul secolelor, atîți pictori sau graficieni ca autorul „Divinei comedii”. Istoriograful care au studiat în mod special iconografia dantescă, ca, de pildă, Ludwig Volkman, Adolfo Venturi sau Corrado Ricci, citează sute de personalități artistice care, din Renaștere și pînă în secolul al XX-lea, au ilustrat „Divina comedie” sau „Vita nuova”, au transpus în pictură viziunea dantescă a infernului și cea a paradisului, au ales ca izvor de inspirație dragostea lui Dante pentru Beatrice Portinari.

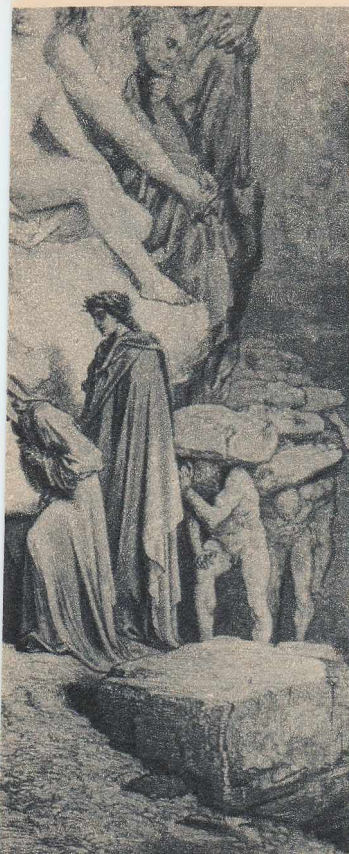
Înfățișarea „ultimului poet al evului mediu și primului poet al timpurilor moderne” — cum îl numește Engels pe Dante — a fost transmisă posterității de celălalt mare florentin de la cumpăna secolelor XIII și XIV, pictorul Giotto di Bondone, amic intim al poetului, născut cu un an mai tîrziu ca acesta: în 1266. Așa cum spune Giorgio Vasari, Giotto „...în capela palatului Podestă din Firenze, l-a pictat pe Dante Alighieri, care a trăit tot atunci și-i era prieten nedespărțit, nu mai puțin faimos ca poet decît a fost — în aceeași vreme — Giotto ca pictor...”¹⁾.

Portretul poetului, pictat de Giotto la Florența, se află în compoziția ce înfățișează paradisu, operă străbătută de noua viziune a lumii ce se va generaliza în Renaștere și la făurirea căreia a contribuit în cea mai mare măsură Dante. Deși „Paradisul” de la Florența, ca și „Judecata de apoi” din capela Scrovegni de la Padova, au fost pictate de Giotto înainte de apariția „Divinei comedii”, ele oglindesc aceeași mentalitate ca și poezia lui Dante.

Dintre numeroșii ilustratori ai lui Dante din secolul al XV-lea se cuvine să-i amintim în primul rînd pe Luca Signorelli (1441-1523) și pe Sandro Botticelli (1444-1510). Primul a realizat o adevărată ilustrare a „Divinei comedii” în pictura murală a Catedralei din

¹⁾ Giorgio Vasari, „Viețile celor mai de seamă pictori, sculptori și arhitecți”, vol. 1, pag. 215, Ed. Meridiene 1962.

(Continuare în pag. 14)



cititor să revină asupra operei poetului, în care găsește de multe ori răspuns propriilor întrebări și în care descoperă totdeauna frumuseți noi.

Mai presus de toate însă, ceea ce-l încintă pe cititorul de azi al lui Dante este spiritul polemic, îndrăzneala cu care minează concepții care păreau statornicite pentru vecie. Astfel, cu tot caracterul său didactic, tratatul *Il convivio* aduce mărturia unui adevărat renescentist, luptător pentru descătușarea omului din păienjeniișul superstițiilor, neagă privilegiile nobile în favoarea calităților personale, proprii fiecărui individ.

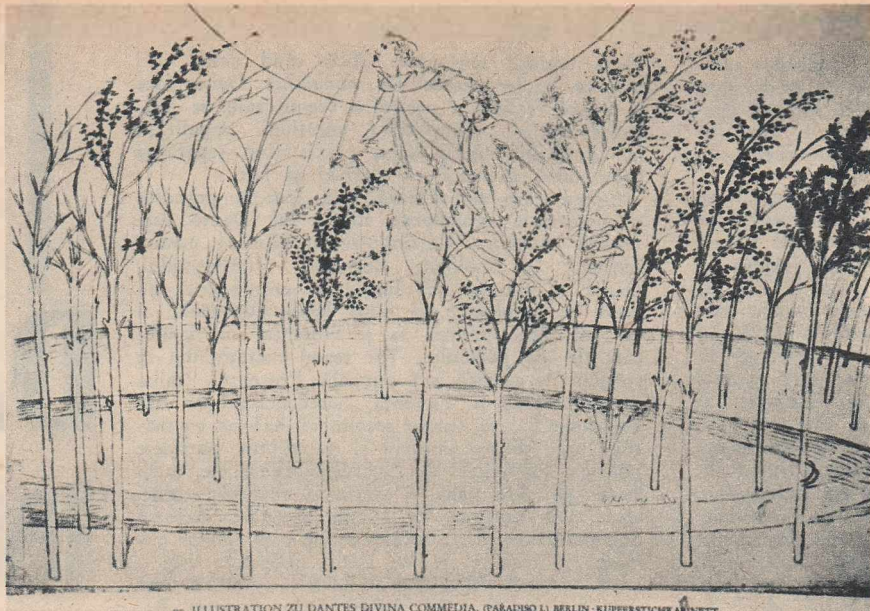
Cu aceeași dirzenie cu care apăra și promova ideea de om și valoare umană, Dante a impus prin lucrarea *De vulgari eloquentia* (Despre limba vulgară), care este și primul tratat de filologie romanică din lume, ideea că limba italiană a vremii sale poate deveni o limbă a științei și culturii și deci un instrument capabil să apropie

înaintate realizări ale epocii sale, capodopera lui Dante a slujit cauzei progresului social-economic al poporului italian.

Sintetizînd mărețele culmi pe care le atinge această capodoperă, se poate spune pe drept că, în *Divina comedie*, Dante este un mare poet al lumii prin luminoasa, optimista sa concepție despre lume, prin dragostea sa pentru viață, prin interesul lui atît de puternic pentru om. Chiar dacă Florența vremii a fost nerecunoscătoare față de poetul ei, Dante a primit însă foarte curînd recunoașterea ca cetățean și poet în toate orașele lumii unde oamenii împărtășesc marea lui încredere în triumful dreptății, în biruința finală a adevărului și luminii asupra minciunii, corupției și întunericii neștiute.

În aceasta stă înțelesul actualității operei, la șapte sute de ani de la nașterea genialului ei autor.

DANTE ÎN ARTA PLASTICĂ



90. ILLUSTRATION ZU DANTES DIVINA COMMEDIA. (PARADISO I) BERLIN - KUPFERSTICHKABINETT

1

Orvieto. În panouri mari și într-o serie de medaliaone circulare, Signorelli, principal precursor al lui Michelangelo, evocă dramatica povestire poetică a lui Dante. Adolfo Venturi socotește că „arta lui Signorelli, mai mult poate decât orice altă operă din quattrocento, aparține spiritului dantesc, prin patosul și mișcarea ce-i caracterizează marile compoziții”²⁾.

Gravurile pe aramă ale lui Botticelli, deși pornesc tot de la motivele „Divinei comedii”, ajung pe alte căi, mai lirice, de tendință meditativă, să exprime poate mai curînd personalitatea marelui artist decât pe cea a lui Dante.

În lucrarea sa, „Divina comedie în arta secolului al XVI-lea”³⁾, Corrado Ricci citează aproape o sută de nume de artiști care au ilustrat pe Dante sau care au fost inspirați de opera sa. Nici unul din marile nume ale Renașterii italiene nu lipsește din această înșiruire; ar fi de ajuns să amintim doar de: Leonardo, Michelangelo, Rafael, Tizian, Correggio, Tintoretto, Veronese, Baccio Bandinelli, Andrea del Sarto, Caravaggio, Agostino și Ludovico Carracci ș.a.

Printre aceștia, cel mai aproape de spiritul dantesc se află marele Michelangelo (1475-1564). Grandioasa sa compoziție în frescă, de pe peretele din fund al Capelei Sixtine — „Judecata de apoi” — poate fi socotită una din cele mai strălucite interpretări ale gândirii poetice a lui Dante.

Dintre cei care au ilustrat propriu-zis textul „Divinei comedii” în secolul al XVI-lea trebuie amintiți, în mod deosebit, pictorul Bernardino Paccetti (1542-1612), autor al unor desene ilustrînd cînturi din „Infernul”⁴⁾, precum și doi gravori: flamandul Hans van der Straat, pe care italienii îl numesc Giovanni Stradano (născut la Bruges în 1523 și mort la Florența în 1605) și, mai ales, Federico Zuccari (1540-1609), considerat ca cel mai însemnat ilustrator al lui Dante în grafică, din tot veacul.

Interesul pentru ilustrarea operei lui Dante scade foarte mult în vea-



2

1

BOTTICELLI: „Dante și Virgiliu în paradis” — gravură.

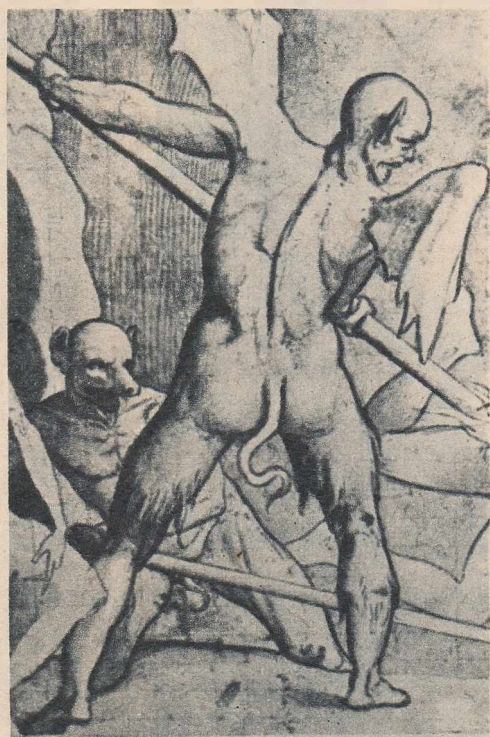
2

GIOTTO: Portretul lui Dante — detaliu din compoziția „Paradisul” — Florența.

3



4



Federico Zuccari.

Diavo

3

DELACROIX: „Dante și Virgiliu în infern” — detaliu.

4

Federico ZUCCARI: „Diavoli”

²⁾ Adolfo Venturi „Luca Signorelli interprete di Dante”, Firenze 1921.
³⁾ Corrado Ricci „La Divina Commedia nell'arte del cinquecento”, Milano 1923.
⁴⁾ Transpuse în gravură în sec. al XVII-lea de francezul Jacques Callot.

MAC CONSTANTINESCU :
 Ilustrații la „Divina comedie”
 (1932-1933) - gravuri în
 lemn.



GY SZABO BELA : Portretul
 lui Dante (1965) - gravură în
 lemn.



265 DANTE ALIGHIERI 1965

cul al XVII-lea, pentru a spori din nou abia în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, așa cum dovedesc gravurile și desenele create de Francesco Fontebasso, Filippo Marcaggi sau Gaspare Diziani.

În secolul al XIX-lea iconografia dantescă indică un nou flux. Era firesc ca poezia lui Dante să-i atragă în primul rând pe romantici. Semnificativ este în acest sens primul succes prin care s-a afirmat șeful școlii franceze de pictură romantică, Eugène Delacroix (1798-1863): compoziția „Dante și Virgiliu în infern”, expusă la Paris în salonul din 1822. Alți pictori romantici care s-au inspirat din opera lui Dante mai sînt și francezul Ary Scheffer (1795-1858), autor al tabloului „Dante și Beatrice” sau englezul Henry Holiday (1839-1896), care a abordat aceeași temă în tabloul: „Întîlnirea lui Dante cu Beatrice”. Artistul care a meditat poate cel mai mult asupra dragostei lui Dante pentru Beatrice Portinari a fost însă pictorul și poetul Dante Gabriele Rosseti (1828-1882): italian ce a trăit în Anglia, șeful școlii pictorilor prerafaeliți, și care a ilustrat printr-un ciclu de tablouri „Vita nuova”.

De o mare popularitate se bucură, din secolul trecut pînă azi, ilustrațiile la „Divina comedie” ale lui Gustave Doré (1833-1883), gravuri de o concepție plină de verva tipică romantismului.

În țara noastră, prima ediție ilustrată a „Divinei comedii” a apărut abia în anii 1932-1933: trei volume, „Infernul”, „Purgatoriul” și „Paradisul”, în traducerea lui Alex. Marcu, cu 34 de gravuri pe lemn de Mac Constantinescu. Sculptorul și gravorul Mac Constantinescu, pe atunci foarte tînăr, s-a achitat strălucit de sarcina grea și plină de răspundere de a fi primul ilustrator al lui Dante în România. Nenumăratele note sau articole publicate pe atunci în presa vremii, semnate de Perpessicius, Adrian Maniu, Ion Călugăru, C. Baltazar, H. Blazian, Al. Busuioceanu, L. Sebastian și mulți alții, arată caldă apreciere de care s-a bucurat cea dintîi tălmăcire a lui Dante în plastica românească. Gravurile în lemn ale lui Mac Constantinescu la „Divina comedie”, „planșe de purificare spiritualitate” — după expresia lui Perpessicius — „pline de fantezie și de vervă (...) uneori cu amintiri din ilustrațiile populare, altele cu surprinzătoare elemente de invenție...” (Busuioceanu), „ilustrații compuse din frînturile realității, din așchii fosforescente și din umbre ogîndite pe obrazul unui iaz încins” (I. Călugăru), erau, înainte de toate, o interpretare contemporană, îndrăzneată și originală a spiritului dantesc. Iată de ce ele rezistă vremii.

În acest an jubiliar — la șapte veacuri de la nașterea poetului — iconografia dantescă din România s-a îmbogățit cu o nouă operă: 20 de xilografuri în lemn, ilustrații la „Divina comedie”, datorate talentatului gravor clujean Gy Szabo Bela. Pînă la apariția prezentului articol încă nepublicate, expuse însă de curînd la Cluj, gravurile lui Gy Szabo Bela, de puternică inspirație poetică, în stilul sever grafic propriu artistului, vor constitui, fără îndoială, o nouă și prețioasă contribuție a artei noastre la patrimoniul culturii universale.



Faceți ca ea : admirați-le !
 Nu faceți ca ea : nu le smulgeți !

L A D R U M

o dată pe an...

În a doua jumătate a lunii mai, turiștii inveterați renunță pentru o singură dată la crestele munților. Tocmai acum cînd, chiar și sus pe înălțimi, mantia albă a zăpezii a cedat definitiv locul ochiurilor de un verde crud al păștilor, tocmai acum cînd pîraiele s-au involburat și brazii par mai tineri ca oricînd, tocmai acum turiștii își aleg loc de popas mai la șes, la poalele culmilor. Hotărîrea aceasta nu e întîmplătoare. Oare numai caișii în floare și ploaia petalelor lor albe îi rețin „jos”? Cu aceasta ne apropiem doar parțial de adevăr. Determinant este de fapt gîndul care le fuge la minunatul colț străjuit de crestele Făgărașului, cunoscut în toponimia turistică sub numele de „Poiana Narciselor”.

Pomînd din Brașov pe șerpuitoarea bandă lustruită a drumului național spre Făgăraș, la numai 60 km de la plecare, abătîndu-ne de la șosea spre comuna Vad, ne întîmpină, printre finețe și poieni, un parfum stăruitor. În poiana din dreapta comunei se întinde o imensă colonie de narcise parfumate, care acoperă o suprafață de mai multe hectare.

Am pătruns într-un adevărat colț de rai, încîntîndu-ne de liniștea întinsului de flori albe ce-și leagănă molcom tulpinile firave, de boarea parfumată și de profilul albăstrui al culmilor masivului Făgăraș ce dantelează orizontul.

Narcisele sînt în floare tocmai în această epocă, „albe ca spuma”, cum spune poetul Dimitrie Anghel. Tentația de a le rupe, de a face buchete, de a le smulge fără rost — e mare. Dar cine-și desfată privirile cu vîlurirea covorului de flori gingașe trebuie să știe să le și prețuiască. „Poiana Narciselor” a fost declarată, pentru încîntătoarea ei frumusețe, monument al naturii. Obligația morală a turiștilor este de a ocroti acest monument, căci altfel ce vor mai găsi aici la anul?!

„Poiana Narciselor” a devenit în ultimii ani un element de mare atracție turistică. O.N.T. „Carpați” organizează într-acolo excursii ocazionale cu trenul (pe linia ferată Brașov—Făgăraș, stația Șercaia) sau cu autocarul. Vin aci turiști din toate colțurile țării și nu e surprinzător să-i auzi pe unii numind narcisele, în graiul lor regional, fie coprine, fie zarnacadele...

V. B.



①



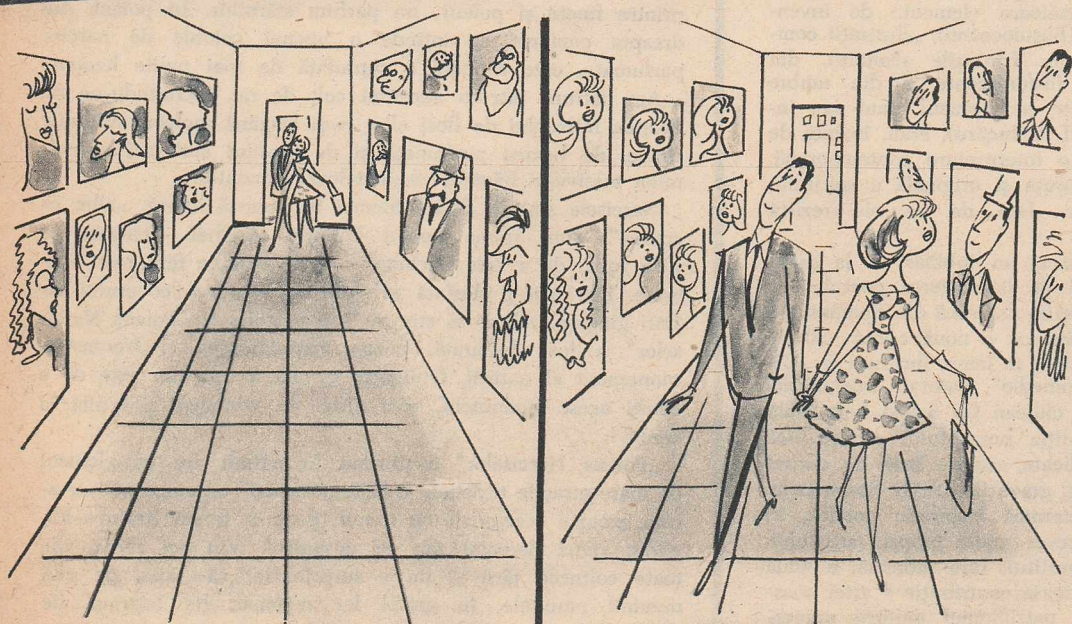
②



③

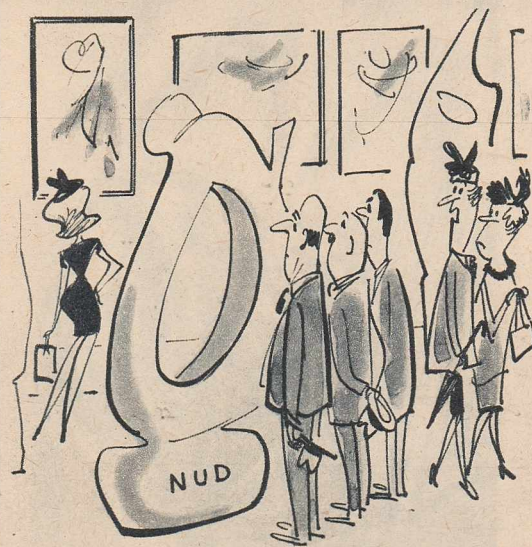
- ① Absolventa Școlii populare de artă din Sibiu, Luise Pelger, a cules multe aplauze cu rolul Radei din „Ancheta”.
- ② Cea mai tânără artistă amatoare a colectivului: eleva Iuliana Lipovan.
- ③ Cavalerul de Ripafrața în viața de toate zilele: medicul Nicolae Lețea.

„ARTISTII NOSTRI”



Ah, dragostea!

UMOR de Nell COBAR



— Pur și simplu nu înțeleg ce găsesc ei interesant la statuia asta?

INTREBAȚI CÎȚIVA ACTORI PROFESIONIȘTI : „DE CÎND AȚI ÎNDRĂGIT TEATRUL?” AMINTIRILE CELOR MAI MULȚI ÎNCEP CU „ȘTIȚI, DE CÎND ERAM MIC, JUCAM ÎN FAȚA OGLINZII, ÎN APLAUZELE FAMILIEI”...

AMATORII NU-L PREA CUNOSC PE ACEST „DE CÎND ERAM MIC”... ASTA NU INSEAMNĂ CĂ NU IUBESC SCENA DIN TOATĂ INIMA. MUNCITORI SAU MEDICI ÎN VIAȚA DE TOATE ZILELE, FUNCȚIONARI ORI ELEVI, ARTA I-A CHEMAT SPRE EA PE NEAȘTEPTATE.

POATE DORINȚA DE A JUCA TEATRU S-A TREZIT ÎN EI DUPĂ CE ȘI-AU VĂZUT ALȚI COLEGI PE SCENĂ SAU DUPĂ VREUN SPECTACOL DE NEUITAT CU ACTORI VESTIȚI... CINE ȘTIE ! DAR ASTA N-ARE IMPORTANTĂ. LUCRUL DE SEAMĂ ESTE ACELA CĂ ARTIȘTII AMATORII (CEI CE-ȘIMERITĂ CU ADEVĂRAT ACEST NUME, CARE SĂ NU UITĂM, ASCUNDE ÎN EL CUVÎNTUL „A IUBI”) NU COCHETEAZĂ CU DRĂGOSTEA PENTRU FRUMOS ; ÎN TEATRU (ORI ÎN ALTE ARTE) N-AU GĂSIT NUMAI O CALE PLĂCUTĂ DE FOLOSIRE A TIMPULUI LIBER, CI MAI ALES UN MIJLOC DE EXPRIMARE A PROPRIEI SENSIBILITĂȚI ȘI DE ÎNFRUMUSEȚARE A VIETII.

„Artiștii noștri”, așa le spun oamenii mai peste tot amatorilor ; mai ales în orașele în care s-au înființat teatre populare, ei se află totdeauna în miezul vieții culturale și nu de puține ori li se imprumută numele eroilor îndrăgiți de spectatori. Așa se face că, la Mediaș, bunăoară, aflându-ne la Teatrul popular, auzeam mereu vorbindu-se de Cavalerul de Ripafrata, de Mirandolina, de profesorul Miroiu ș.a. ...

UN „NEHOTĂRIT”

Cînd își sărbătorea apariția în cea de-a 100-a piesă, Adalbert Weiss, muncitor tîbăcar la întreprinderea „8 Mai”, a cinstit-o cu scrierea unei lucrări dramatice : „Trandafirul dragostei”.

Cînd lucra pe un mare șantier, unde înjghebase o echipă de teatru ai cărei membri își doreau roluri care să li se potrivească, Weiss a scris o altă piesă : „Fiica brigadierului”, de data aceasta în cinstea tovarășilor săi de muncă. Iar acum, de mai bine de doi ani, cercetează în muzee și în bibliotecă istoria Mediașului, care i-a trezit ideea unei alte piese. Așa stînd lucrurile, s-ar putea spune că artistul amator Adalbert Weiss, interpretul lui Muromski din „Nunta lui Krecinski”, al șefului de gară din „Steaua fără nume” ori al lui Spiru din „Ancheta” (pentru ca lista să fie completă ar trebui să mai adău-

găm aici cel puțin 130 de nume) este un nehotărît. Nimeni nu se supără în fața unei astfel de „nehotăriri”, al cărei nume adevărat este de fapt veșnica curiozitate a amatorului de a afla cît mai multe din tainele artei. Atras treptat de meșteșugul scrisului, Adalbert Weiss, interpret plin de sensibilitate, nu s-a gîndit niciodată să părăsească teatrul. La Mediaș este unul din slujitorii lui de nădejde.

CAVALERUL DE RIPAFRATA DĂ PRIMUL AJUTOR

În toamna lui '64 teatrul medieșean se afla în comuna Daneș. Spectatorii urmăreau cu satisfacție istețimea Mirandolinei, cînd, o rumoare neobișnuită a cuprins primele rînduri ; unui copil i se făcuse rău. Spre mirarea celor din sală, Cavalerul de Ripafrata, zelosul curtezan de pe scenă, și-a lăsat replica pe jumătate nespunsă și a alergat în sală, lîngă puștiul bolnav. Lucrurile s-au lămurit îndată. Interpretul eroului goldonian era neurologul Nicolae Lețea. La data Spitalul nr. 1 din Mediaș. O dată primul ajutor dat, medicul s-a urcat din nou pe scenă. Ciudat, și totuși nu prea, amintirea acestui incident îl emoționează în chip deosebit pe artistul amator.

— Nu știu cum să vă spun, mărturisea medicul Lețea, dar această întimplare, ieșită din comun, cred că n-am s-o pot uita niciodată. Ea a adus unul lîngă altul, în același mo-

ment, cele două lucruri ce-mi sînt dragi : profesiunea mea din viața de toate zilele și pasiunea căreia îi închin timpul liber : teatrul. Acesta din urmă m-a atras numai de cîțiva ani. Colegii m-au îndemnat o dată să joc cu echipa spitalului în piesa lui Baranga „Bulevardul împăcării”. A... nu, nu-mi cereți aprecieri. În orice caz, se pare că ulterior n-am dat dovadă de prea multă modestie, pentru că, îndată ce am văzut că „mă pot mișca pe scenă”, n-am vrut s-o mai părăsesc. Cu atît mai mult cu cît, în ultima vreme, la teatrul nostru popular am întîlnit roluri care se potrivesc cu felul meu de-a fi (era să spun tipului meu de sistem nervos). De aceea poate l-am interpretat pe Ștefan din „Ancheta” nu numai cu forță — cum s-a spus — ci și cu mult drag.

DE S-AR GĂSI UN ROL ÎN CARE SĂ POT SCRIMA-

Pe Emil Mihu, un funcționar tînăr de la „Emailul roșu”, l-am văzut tunînd și fulgerînd la repetițiile piesei „Duminică fără fotbal”. Așa cerea rolul : să fie minios. Dar mînia i se prelungea și în timpul pauzelor. Și avea omul un motiv : de multă vreme și-a dorit să joace un rol care să-i îngăduie să scrie. Dar acesta nu s-a ivit încă.

— Credeți-mă, nu țin să fiu cap de afiș. Nu-mi plac cei care se opresc asupra unui singur gen de roluri, cele care îi valorifică mai mult. După părerea mea, aceștia nu caută teatrul, ci se caută pe ei în teatru. Joc cu aceeași bucurie orice rol, fie el principal sau de numai două replici. Nu visez un rol anume (mă refer la caracterul personajului, la felul acțiunii).

E limpede, nu este o ambiție de vedetă, ci o dorință sinceră și foarte la locul ei a unui băiat căruia îi sclipesc ochii cînd vine vorba despre teatru.

Fără îndoială, rolul dorit se va găsi pînă la urmă.

MIȘCAREA ARTISTICĂ DE AMATORI ÎN CIFRE:

Cei peste 1.000.000 de artiști amatori ai țării își desfășoară activitatea în mai bine de 40.000 formații artistice, participante la ultimele concursuri și festivaluri republicane, dintre care:

- 12.500 echipe de teatru și teatru de păpuși**
- 29.500 soliști vocali, instrumentali și dansatori**
- 9.500 brigăzi artistice de agitație**
- 6.000 ansambluri corale**
- 9.600 echipe de dansuri**
- 3.200 formații instrumentale.**

ECHIPA O DESCOPERĂ PE CORINA

E un lucru știut : în teatrul de amatori, firescul, spontaneitatea și sinceritatea interpretării înlocuiesc în bună parte știința riguroasă a scenei. De aceea, la alegerea interpretilor își spune de multe ori primul cuvînt asemănarea datelor lor fizice și psihice cu cele ale eroilor. Cînd s-a hotărît să monteze piesa „Este vinovată Corina?”, colectivul medieșean nu avea o actriță apropiată de vîrsta eroinei — 17 ani.

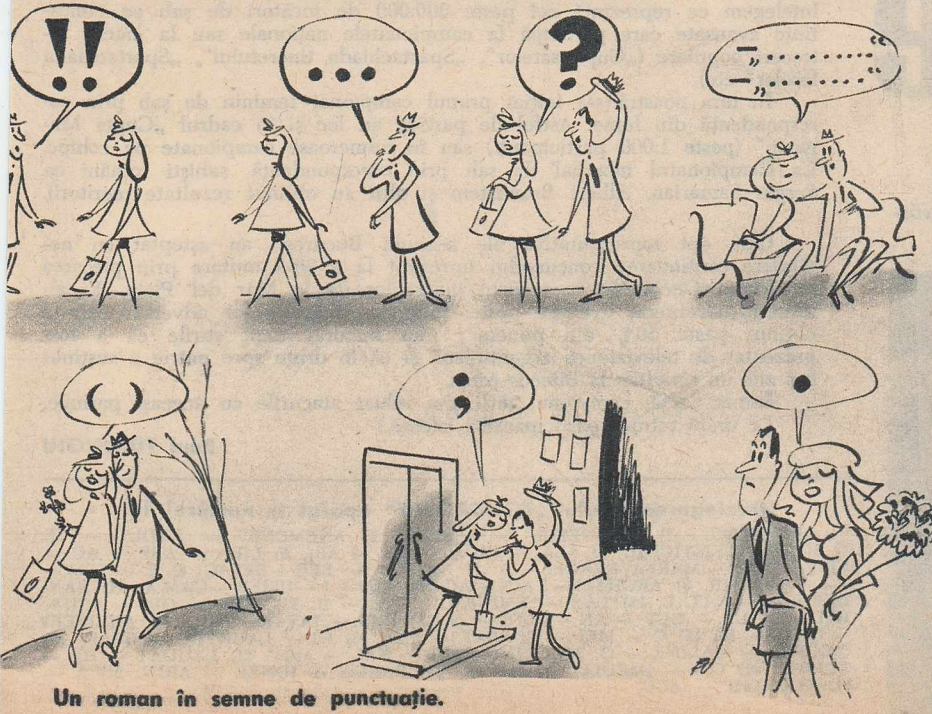
Corina a început să fie căutată prin școlile din oraș. Silvia Panciu, regizoare și interpretă la Teatrul popular, a descoperit-o la Școala medie nr. 2. O cheamă Iuliana Lipovan. Alegerea s-a dovedit a fi cum nu se poate mai potrivită. Inconjurată de artiști amatori ce au în urmă cîțiva ani buni de teatru, Iuliana, înzestrată cu sensibilitate și putere de concentrare, a izbutit să contureze de la început o Corină plină de vibrație și prospețime. Copilă-roasă, preferînd să vorbească mai mult despre tezele de matematică decît despre rol, eleva Lipovan nu-și ascunde însă bucuria (și, dacă vreți, mîndria) de a debuta într-un colectiv ce și-a cîștigat prețuirea iubitorilor de teatru din oraș cît și a celor din împrejurimi.

O discuție cu un artist amator despre o piesă sau un rol anume se transformă fără să bagi de seamă într-o destăinuire presărată cu crîmpeie de viață. Nici nu s-ar putea altfel. Pasiunile timpului liber, apropierea de valorile superioare ale artei nu pot trăi decît alături de activitatea de toate zilele.

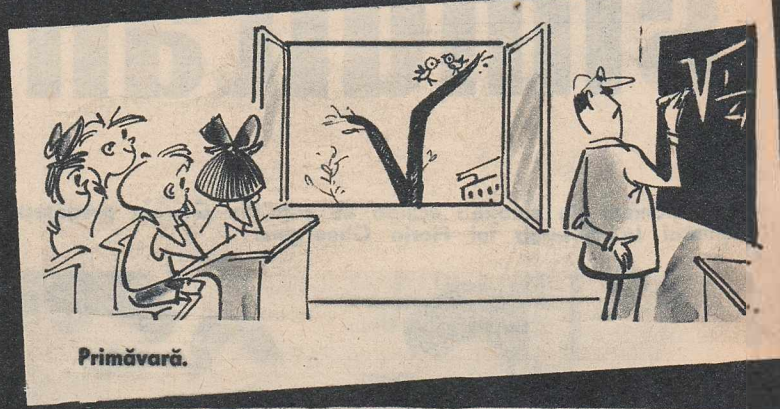
Cum e și firesc, amatorii își doresc din toată inima roluri în care să întîlnească oameni pasionați ai zilelor noastre, debaterile de idei izvorîte din viața bogată pe care o trăim. Piese inspirate din actualitate, eroii capabili să întruchieze frumusețea morală a semenilor noștri sînt primiți întotdeauna cu entuziasm de colectivele actorilor amatori.

În timpul repetițiilor cu piesele pregătite pentru ultima parte a stagiunii („Duminică fără fotbal” și „Este vinovată Corina?”) actorii Teatrului popular din Mediaș, printre impresiile despre personaje, ne-au mărturisit gînduri care-i frămîntă, dorințe, amintiri. V-am prezentat numai cîțiva dintre membrii colectivului ; bucuriile ca și năzuințele lor sînt însă ale tuturor aceluia cărora li se spune cu căldură „artiștii noștri”.

Magda MIHĂILESCU
Fotografiile de Elena GHERA



Un roman în semne de punctuație.



Primăvară.



Nepotul, care s-a obișnuit acasă să adoarmă cu ochii la televizor, în vizită la bunicu...

SPORT

8



In acest original simultan, maestrul Florin Gheorghiu este nevoit să analizeze minuțios și mișcările adversarilor. Doar nu e ușor să ataci pe opt fronturi deodată.

atacuri simultane

Un moment de emoție: echipa de șah din Giurgiu pregătește răspunsul la mutarea lui Florin Gheorghiu.



În dimineața zilei de 31 ianuarie 1965, combatanții din orașele Roșiori, Lehliu, Giurgiu, Alexandria s-au văzut amenințați în zona „e 4”, iar cei din Călărași, Fetești, Oltenița și Slobozia în „d 4”. Alarmă!

În fiecare localitate au fost convocați urgent membrii consiliului de „război”, în număr de șase. Lupta se întredede grea. Inamicul comun obținuse victorii în numeroase întreceri mondiale. Trebuiau studiate toate acțiunile întreprinse de el și stabilite tactica și strategia contraatacului. Trebuia...

★

— Alo, 18.12.17? Redacția? Aici Alexandria. Vă rog să primiți „mutarea” noastră: ...a7—a6. Transmite căpitanul echipei de șah, tehnicianul sanitar Victor Beiu.

— Alo? „Steagul roșu”? La telefon căpitanul echipei din Călărași...
— Alo...

Florin Gheorghiu, campionul țării și liderul mondial al juniorilor, susține un simultan de șah prin corespondență cu echipele orașelor din regiunea București.

Inițiat de partidele întârziate cu anii pe drumul greu al poștalioanelor negustorești din Veneția sau prin văzduhul străpuns de ageri porumbei călători (anii 1650-1800), șahul prin corespondență s-a oficializat în 1827 cu partidele susținute de echipele Londrei și Edinburghului și s-a extins treptat până la înființarea în 1927 a Federației de șah prin corespondență, care din 1948 organizează campionate mondiale cu durată de șase ani pentru fiecare ediție. Actualul învingător al acestui gen de întreceri este belgianul Alberic O'Kelly. Primele ediții au fost câștigate de australianul Purdy și sovieticul Rogozin.

În cazul nostru este vorba de un concurs de șah (partidă simultan) prin corespondență organizat de ziarul „Steagul roșu”, organ al Comitetului regional de partid București și al Sfatului popular al regiunii București, și susținut de paginile aceluiași ziar, în care apar și diagramele celor opt partide cu comentariile respective.

Premiul îl va obține echipa care va învinge, va remiza sau va rezista cel mai mult atacurilor maestrului internațional. În regiunea București, unde numărul jucătorilor de șah participanți la ultima Spartachiadă republicană depășea 80.000, originalul concurs a stîrmit senzație. La Roșiori, Alexandria, Fetești, Călărași s-au confecționat panouri publice pe care pot fi urmărite partidele. Când concursul de șah se afla în stadiul mutării a 4-a, la redacție a sosit o scrisoare (prea târziu!) din partea unei echipe de fete din comuna Putineiu, semifinalistă și finalistă în „Cupa satelor”: „Deși am rămas în urmă, vă rugăm să ne considerați și pe noi în concurs cu mutările: 1) e2 — e4, e7 — e5; 2) Cg1—f3, Cb8—c6 etc.” Nu vă supărați, fetelor! La o viitoare „bătălie” veți participa cu siguranță.

★

La clubul de șah din Roșiori de Vede șase frunți încordate cîntăresc amănunțit variantele numeroase ale unei „spaniole”. Un profesor de fizică, un tehnician sanitar, un electrician, un elev în clasa a X-a... Campioana echipelor de șah din regiunea București pregătește mutarea. Iulian Buzu, în calitate de căpitan, ține mult la cei 15 ani de prestigiu ai echipei.

— Simultanul susținut de Florin Gheorghiu — ne-a declarat Iulian Buzu — ne obligă să ne pregătim din punct de vedere teoretic. În general, toți combatanții simultanistului au răspuns ofensiv. Feteștenii au scos la iveală aproape uitatul gambit Budapesta, cei din Lehliu au adoptat contraatacul Marshall ș.a.m.d. Noi ne-am fixat la o „spaniolă” (variantea Cigorin) pentru că e cunoscută teoretic mai mult decât toate deschiderile. Nu merge să joci fantezist cu un specialist ca Florin Gheorghiu și nu vrem să uităm că sîntem în concurs. Sperăm să obținem cel puțin o remiză.

★

Simultanul prin corespondență nu folosește numai celor 48 de șahiști. Cu această ocazie tînărul campion al țării își verifică repertoriul de deschideri, dezmințind cu prisosință părerea că ar practica un șah foarte economic în această privință.

Concursul de șah organizat de ziarul regional „Steagul roșu” este unul din elementele care oglindesc marea dezvoltare pe care a luat-o acest sport în România socialistă. Este de ajuns să ne amintim că în 1925-1926, la turneele de șah prin corespondență organizate de *Revista română de șah* (director Mihail Sadovganu) participau 4-5 jucători și că un campion național de seniori a fost desemnat din 8 participanți la turneu — ca să înțelegem ce reprezintă cei peste 300.000 de jucători de șah cu cunoștințe avansate care participă la campionatele naționale sau la marile întreceri populare („Cupa satelor”, „Spartachiada tineretului”, „Spartachiada fetelor” etc).

În țara noastră s-a inițiat primul campionat feminin de șah prin corespondență din lume. Astfel de partide au loc și în cadrul „Cupei Magazin” (peste 1.000 participanți) sau în numeroase campionate pe echipe. La Campionatul mondial de șah prin corespondență, șahiști români ca Sergiu Samarian, Albert Braunștein și alții au obținut rezultate meritorii.

★

Cele opt reprezentative ale regiunii București au așteptat cu nerăbdare continuarea concursului întrerupt la a 20-a mutare prin plecarea lui Florin Gheorghiu la turneul maestrilor de la Mar del Plata. Ei au urmărit necontenit evoluția peste hotare a tînărului lor adversar care a obținut peste 50% din punctaj; i-au bucurat mult știrile că a fost prezentat de televiziunea argentiniană și că în drum spre patrie a susținut trei zile un simultan la Buenos Aires.

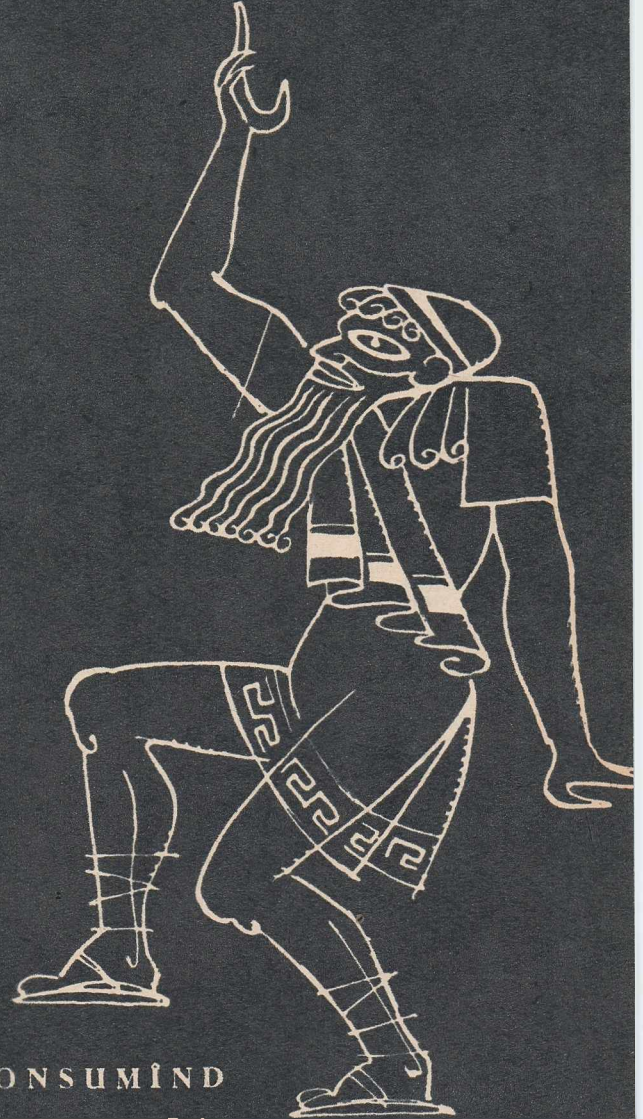
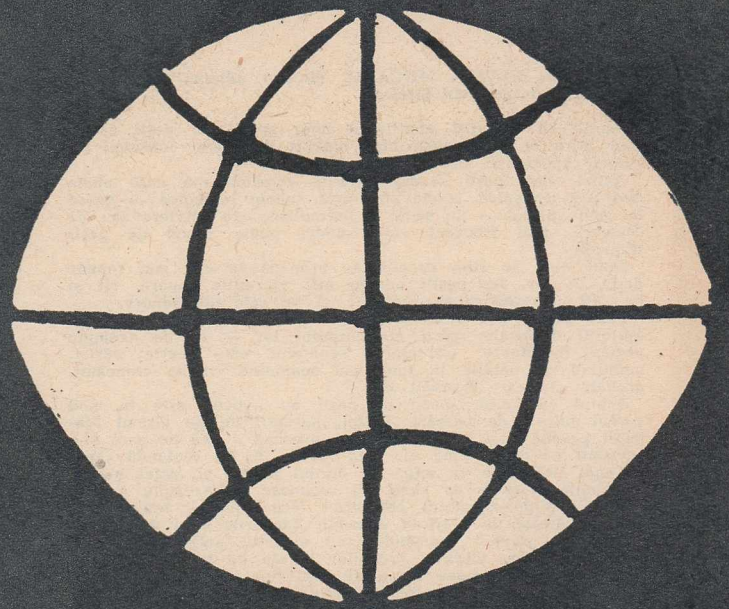
Întors acasă, campionul țării și-a reluat atacurile cu aceeași pasiune. Le urăm tuturor participanților succes!

Paul TUTUNGIU

Dezlegarea jocului „POLICROMIE” apărut în numărul 18

ORIZONTAL: 1) CALINESCU — ARSURA. 2) ANEMONA — RADIA — II. 3) BIHOR — FISTICHIU. 4) ALA — INIMI — NA — ARI. 5) LIRA — ARF — AC — CRIȘ. 6) IN — MAREA NEAGRĂ — A. 7) NATURA — SER — RESAC. 8) E — URA — A — A — CEAIR. 9) ARCHEZI — TAIN — AG. 10) ALB — I — UȘIER — GAM. A. 11) BANDEROLA — NATAL. 12) LAN — EMINESCU — L — B. 13) ISER — OU — ACUJARELE. 14) LT — OLT — AN — INAT — N. 15) IRIS — IAVAS — TRIL. 16) AURIFERI — ODAI — IS. 17) C — MEI — COAFAT — PLA. 18) HI — LAUNTRU — BRAD. 19) CAZIMIR — MALINE — O. 20) OVIN — SIG — NAL — MOV. 21) LAUDAT — HP — TULIPE. 22) ON — IMEDIAT — SUETA. 23) RANGA — IONEL — ARIN. 24) A — PORTOCALIU — ACU.

Puternic ca bătrînul Atlas...

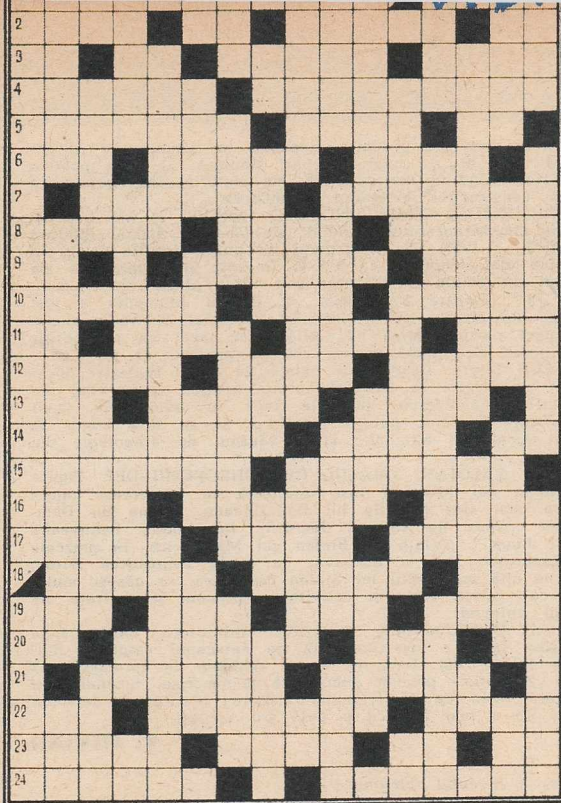


CONSUMIND
DROJDIA
FORTIFIANTĂ

Bogată în vitamine, drojdia fortifiantă este indicată
îndeosebi pentru persoanele cu regim dietetic.

Drojdia fortifiantă se administrează concomitent cu
cele două mese principale.

PE CĂRĂRILE TIMPULUI



16
24

ORIZONTAL : 1) În același timp — Timp egal cu o sută de ani. 2) Grafic de organizare a timpului pe ore — Două semestre — Flacăra — Neon. 3) Bine ! — Patru la romani — Șes arid — Ziua, luna și anul. 4) După mult timp (pl.) — Scurtează timpul efectuării unor calcule. 5) Aici plouă în fiecare zi — Operă de Paisiello — Telecomunicații (abr.). 6) Graminee — Parte dintr-o competiție sportivă eșalonată în timp — Nicovală. 7) A apărut vederii pentru scurt timp — Studenți în viitor. 8) „Orologiul spaniol” de Maurice Ravel — Separate de pauze — Privitor la soare. 9) În trecut și în prezent ! — La curcubeu — Una din mesele zilei. 10) Trecutul oglindit în documente — Lac în Carpați — Basma. 11) Pronume — Suită de momente — Pasăre răpitoare — Avantaj. 12) Epocă geologică din paleogen — Instrument muzical de demult — Loc de naștere. 13) Zile la romani — Epoci din istoria omenirii — Alternează cu nopțile. 14) Epoca de aur a vieții — Mamifere polare — Post-scriptum. 15) Artistă dramatică — Coautor al piesei „Anii negri”. 16) Puțin (reg.) — În timpul de acum — Măiestrie. 17) Ani de viață — Oraș în R. D. Germană — Moment de pornire a cronometrelor. 18) Dată uneori pe față — De aur, cînd au trecut 50 de ani — Petrecere de simbrătă seara. 19) Fire — Poftă de joc... la început ! — Disciplină sportivă — Anotimp. 20) La bere ! — Frecvență cu multe perioade pe unitate de timp — Perioade îndelungate de timp — La termen ! 21) Legat de corpurile aflate la distanțe de mii de ani-lumină — A lăsa de azi pe mîine. 22) Vine după

„Noapte bună, copii” — Timp de examene — Ziua care a trecut. 23) „...și „La mulți ani !” — Continent — Măsură agrară — Odinioară (presc.). 24) Înainte de momentul vorbirii — Senzație frecventă în timpul iernii.

VERTICAL : 1) Epoca actuală — Nu poate fi... trecut prezent ! 2) Pendule arhaice — Repetare, în timp — Pe timp de ploale. 3) În anale ! — Vestigii ale trecutului — Trimitere la centru — Vara... pe timp de iarnă (pl.). 4) Moment critic — Canicule — Greșeli tipografice... mărturisite — Unite ! — Într-o epocă ! 5) Una din relațiile timpului cu spațiul — O dată pe săptămînă — Autorul poeziilor „Trecut-au anii...”, „Cu mine zilele-și adaogi”, „Din valurile vremii...”, „Sara pe deal” ș.a. 6) Pronume — Nimic — Aproximativ — Personaj din „O noapte furtunoasă” de Caragiale — Apar o dată pe an. 7) Personă — Masiv în Carpați — Coboară pe Bistrița (pl.) — An școlar. 8) În etate ! — Ceafă — Curelușe — Culoare a feței — Melancolic. 9) Fără limite de timp — Interval între două sunete la distanță de o secundă mare (pl.) — A scris volumul de versuri „Scrisoare către anul 2000” — În cuib ! 10) De la o zi la alta (pl.) — Cursuri ce se țin la sfîrșitul zilei — Păsări mult apreciate de gastronomi — Riu în Finlanda. 11) Se păstrează mult timp — Faptul zilei — Semne grafice. 12) Semeț — A apucat vremea cadrului — La început de săptămînă ! — Carrei ! — Pe cadran. 13) A demonstra — A prevedea în buget — Liniștit — Prezentare. 14) În clipa de față — Zorul celui aflat în criză de timp — În faeton ! 15) Ține de trecutul îndepărtat — Sac de drum — Faze ale lunii — Atribuție. 16) Servit, de obicei, dimineața — Uimitor — Un continent care ar fi existat cîndva.

Cuvinte rare : ANAR.

Ion PASCAL

AM VĂZUT ÎN MAGAZINE...

... CITEVA ARTICOLE PENTRU NOU-NĂSCUȚI :

— jachețele din reton cu mînecă lungă, raglan, croială ce permite ca, pe măsură ce copilul crește, să le poată purta fără să fie incomodat la umeri. Bonetele care le întovărășesc au și ele o croială nouă, cu o lucrătură elastică, permițîndu-le să se întindă și să îmbrace perfect capul copilului chiar și la o vîrstă mai mare ;

— bavete din material plastic, imprimate cu figuri de animale, flori, păsări etc., în culori vii și atractive. Buzunarul cu care se termină apără perfect îmbrăcămîntea de eventualele „accidente”. Spre deosebire de bavetele existente pînă acum în comerț, acestea sînt paspoalate cu un șiret moale, de pînză, cu care se și leagă la gît.

... NOUȚĂȚI PENTRU CEI CARE AU DEPĂȘIT VÎRSTA DE 1 AN :

— rochițe din poplin imprimat, cu chiloți din același material. Fără mînici, închise la spate și terminate cu un volan într-o culoare vie, asortată imprimeului, sînt foarte drăguțe, dînd fetițelor o înfățișare de mici flori de cîmp (măsuri : pînă la 6 ani) ;

— șorțulețe pentru joacă din „Florela” imprimat, cu chilot într-o culoare contrastantă (bleumarin, verde etc.). Sînt ușoare, fiind complet deschise în părți (se leagă doar cu niște funde), dau impresia unor rochițe în cutie, iar nuanța închisă a chiloților le face foarte purtabile (măsuri : pînă la 5 ani).

...ȘI PENTRU CEI CARE AU TRECUT PRAGUL ȘCOLII :

— deax-pièces-uri din stofă subțire, în diferite culori (roz, galben, bleu, bordo etc.). Există în două modele, ambele cu fustă plisată — unul, mai elegant cu mînecă 3/4, guler rotund și o mică garnitură din catifea, altul gen sport, cu mînecă scurtă, buzunare pe piept și nasturi din metal. Un ansamblu foarte reușit pentru fetele între 6 și 14 ani ;

— pantaloni „turist” din diagonal muline (un fel de doc care imită stofa), cu numeroase buzunare tighelite cu roșu și garnisite cu ținte și cu o emblemă sportivă. Moderni și durabili, sînt deosebit de practici pentru adolescenți .

dialog cu cititorii

„Aș vrea să știu cum comunică peștii între ei?”

Virgil CEAUȘESCU
Timișoara

Răspunde ELVIRA MOCANU, director adjunct științific al Institutului de cercetări piscicole.

Faptul că indivizii aparținând unor specii de pești comunică între ei este astăzi bine stabilit de către oamenii de știință, specialiști în materie.

Astfel, unii pești produc diferite zgomote din care unele sunt pur mecanice, altele sunt însă sunete biologice — emise în mod special — în scop de intimidare, de speriere sau de chemare. Mai frecvent emit sunete unele specii de pești tropicali.

După cum se știe, sunetul se propagă în apă mai repede decât în aer, iar peștii percep atât vibrațiile sonore, cât și pe cele infrasonore și, probabil, și pe cele ultrasonore.

Deci peștii pot auzi, și multe specii emit și sunete cu ajutorul diferitelor părți ale corpului lor — ca de exemplu vezica inotătoare. Caracterul sunetelor este foarte variat, amintind de bătăile în tobă sau semănând cu un croncănit, grohăit, fluierat, mormăit etc.

Faptul că multe specii de pești au „voce” este în mod curent folosit de pescari. Astfel, pescarii de pe țărmul Malayei posedă arta de a „trage cu urechea”, artă pe care și-o transmit ca pe o taină din tată în fiu. Ei își scufundă capul în apă, ținându-se cu mâna de bordul bărcii, și astfel percep zgomotele produse de pești. Ei recunosc de exemplu peștele „djupti” după zgomotul pe care-l face când se hrănește și care amintește de prăjirea orezului. Bancurile mari de heringi produc un zgomot asemănător cu cîrripitul puilor tineri, iar sardeluta — cu foșnetul crengilor bătute de vânt...

Aceste sunete emise de pești constituie obiectul unor cercetări experimentale în scopul folosirii lor practice pe scară mai largă. Putem cita studiile întreprinse de Institutul federal de cercetări piscicole din Hamburg și de unii cercetători din S.U.A. în cadrul problemelor de bioacustică marină.

Scopul acestor cercetări este pe de o parte folosirea emisiunii (cu ajutorul unui difuzor) a sunetelor înregistrate pe benzi de magnetofon pentru a atrage peștii spre plasele sau navele de pescuit, pe de altă parte, detectarea certă a speciilor de pești prezente cit și a gradului de aglomerare — ambele în vederea obținerii unei siguranțe și a unui randament mai mare al pescuitului.

Încercările de folosire a benzilor de magnetofon la pescuitul codului (Gadus morhua) au dat rezultate bune și este posibil ca această metodă să capete în viitor o aplicație industrială.

„Doresc să cunosc unele date mai importante despre geografia și istoria Nepalului”.

Nicolae COJCARU
Mineclu-Ungureni, reg. Ploiești

Răspunde VASILE INOAN, cronicar de politică externă.

În comparație cu cele două țări vecine — R. P. Chineză și India — Nepalul apare pe harta Asiei ca o fisie de pământ dreptunghiulară, de dimensiuni modeste. În ciuda acestei impresii, suprafața sa de 140.798 km este ceva mai mare decât teritoriile Olandei, Danemarcul și Elveției laolaltă.

Populația Nepalului numără 9.407.127 de locuitori. Capitala țării este orașul Katmandu, cu aproape 200.000 de locuitori.

Zeci de ani Nepalul a fost unul dintre cele mai izolate state de pe glob. Fenomenul s-a datorat în parte condițiilor geografice: altitudinea mare la care este situat și munții înconjurători, ale căror ziduri au fost tot atâtea obstacole în calea vizitatorilor străini. Astfel, la granița cu provincia Tibet a R. P. Chineze se înalță către cer pină la aproape 9.000 de metri cel mai înalt munte din lume, Chomolungma (Everestul). Izolarea țării s-a datorat însă și unor condiții politice. Până în 1924 sclavia exista aici în mod legal. Anglia, care a pătruns în Nepal încă la sfârșitul secolului al XVIII-lea, a încheiat în 1816 cu conducătorii statului un așa-zis „tratat de alianță și prietenie”. Deși țara a continuat să se intituleze formal „stat independent”, ea a fost transformată într-un protectorat britanic. Aplicând în interesul lor o lege mai veche a feudurilor nepalezi, care nu permitea intrarea în țară a reprezentanților altor state, colonialiștii englezi au interzis Nepalului să aibă relații cu alte țări, în afara Marii Britanii.

Mai bine de o sută de ani Nepalul s-a aflat sub stăpânirea feudurilor din neamul Rana, aserviți regimului colonialist, care menținând monarhia ca paravan, își transmiteau eredită funcția de „prim-ministru”, dețineau toate posturile importante, aveau în stăpânire 80 la sută din întreaga suprafață cultivabilă și își împărțeau între ei peste trei sferturi din veniturile țării.

În Nepal — țară în care de la sud la nord poți întâlni atât clima subtropicală cât și cea a extremului nord — se cultivă orez, porumb, cartofi, bumbac, iută, fructe, se cresc animale, 60 la sută din teritoriul țării este ocupat de păduri. Subsolul dispune de rezerve de cărbune, fier, aramă, zinc, sulf, argint, aur, petrol, wolfram, mică, pietre prețioase, cristal de munte etc. Cu toate acestea industria se află abia la începuturile ei. Țara este slab dezvoltată și din punct de vedere cultural, marea majoritate a populației fiind nestuitoare de carte.

După ce de-al doilea război mondial mișcarea de eliberare națională a poporului nepalez s-a intensificat. O insurecție populară antiimperialistă și antifeudală s-a încheiat cu succes la 18 februarie 1951, când la Katmandu a fost proclamată Declarația cu privire la introducerea constituției, la organizarea alegerilor generale și la înfăptuirea reformei agrare. Familia Rana a fost înlăturată de la putere, instaurându-se monarhia constituțională, formă de stat existentă și în prezent.

În decembrie 1962, în țară a fost introdusă o nouă constituție care stabilea sistemul administrativ al consiliilor municipale, având drept organ legislativ suprem Panchiait național, care a înlocuit vechiul parlament.

În prezent, în Nepal se iau unele măsuri cu caracter progresist pentru crearea unei industrii naționale și dezvoltarea agriculturii. Pe plan internațional, Nepalul se manifestă ca o țară iubitoare de pace, care duce o politică de neutralitate.

ION RACHELEANU, MACIN. 1) Vă putem răspunde printr-o veste care — după cum deducem din preocupările dv. — vă va bucura: începând cu unul din viitoarele numere ale revistei noastre vom inaugura o nouă rubrică, destinată automobileților amatori, în care vom insera sfaturi pentru conductorii auto privitoare la întreținerea autoturismului personal noutăți din domeniul construcțiilor de automobile

PEȘTII... VORBESC

PRIMUL TELEFON

etc. În ce privește primul automobil, am răspuns la „Poșta noastră” din nr. 19 unei întrebări similare. 2) Vom publica la rubrica „Cadran internațional” un material în legătură cu stadiul construcției avionului „Concorde”.

B. DUMINECĂ, CIMPULUNG, REG. ARGES. 1) Vă indicăm „Istoria cinematografului mondial” de Georges Sadoul (Editura științifică — 1961). 2) În general ne puteți trimite fotografiile de orice dimensiuni de la 9 x 12 în sus. 3) Despre aur am publicat un amplu documentar sub titlul „Misterele elementului 79” (Flacăra nr. 1/1965). 4) Orașul Mangalia a fost înființat de dorienei pe la sfârșitul secolului al VI-lea î.e.n. Pe atunci purta numele de Callatis. A jucat un rol politic și economic de seamă printre cetățile grecești de pe țărmurile Mării Negre. Desigur că există un bogat material documentar cu privire la trecutul acestei cetăți; el provine din săpăturile arheologice, începute încă în anul 1924, mult intensificate în anii puterii populare, și se află expus la muzeul local din Mangalia și la Muzeul de arheologie din Constanța.

VASILE CALOIAN, ORAȘUL GH. GHEORGHIU-DEJ. Figura lui Ștefan cel Mare a fost înfățișată în numeroase opere literare cum sunt poeziile lui Bolintineanu, drama lui Delavrancea „Apus de soare”, lucrările lui Mihail Sadoveanu „Frații Jderi”, „Viața lui Ștefan cel Mare” ș.a. În muzeele din București, Iași și Suceava, ca și la mănăstirea Putna, unde se află mormintul lui Ștefan cel Mare, se găsesc multe piese ce-i evocă viața și activitatea, precum și portrete ale marelui voievod.

MIHAI CONSTANTIN, ORĂȘTIE. Biblioteca Bathyanéum din Alba Iulia a fost înființată de episcopul catolic I. Bathyanéy (1741—1798). Deci, ea are o vechime de aproape două secole. Biblioteca posedă numeroase manuscrise, incunabile și tipărituri vechi de incalculabilă valoare. Merită să depuneți efortul de a mai încerca o dată s-o vizitați.

V. SILVIAN

„Cine a inventat telefonul?”

V. GEAMĂNU
Tg. Jiu

Răspunde prof. univ. SERGIU CONDREA, de la Institutul politehnic București.

Vorbirea la distanță prin intermediul semnalelor electrice, adică telefonia, a preocupat pe numeroși cercetători, din diferite țări, în a doua jumătate a secolului trecut.

Primul care a realizat un dispozitiv pentru transmiterea prin mijloace electrice a sunetelor muzicale este germanul Philip Reis.

În 1861, Reis a inventat și experimentat un aparat pe care l-a numit *telefon*, care transmitea, este drept, destul de imperfect, unele sunete muzicale. Transmițătorul era compus dintr-o membrană întinsă, pe care era fixat un virf metalic. Când se emitea un sunet, membrana vibra cu aceeași frecvență principală ca și a sunetului. Prin această vibrație virful metalic stabilea și întrerupea un circuit metalic prin care trecea un curent.

Receptorul era format dintr-o vergea de fier, cu o bobină înfășurată, prin care trecea curentul de la transmițător. Acest aparat nu putea transmite însă vorbire articulată, care are o formă de oscilație mult mai complicată.

În 1868, francezul Charles Bourseau a descris într-o revistă un telefon imaginat de el, bazat pe transformarea vibrațiilor sonore în oscilații electrice. Acest aparat nu a fost experimentat și a fost considerat ca o fantezie interesantă.

În 1876, americanul Graham Bell (care era profesor la o școală de surdo-muși și s-a ocupat mult de aceștia) a realizat primul telefon pentru transmiterea vorbirii în chip inteligibil. Invenția lui a fost prezentată în acel an la expoziția din Philadelphia.

Telefonul lui Bell — în principiu receptorul telefonic de astăzi — reda însă foarte slab sunetele: cu ajutorul lui nu se puteau transmite convorbiri decât la distanțe mici.

În 1878, profesorul D. E. Hughes din Londra a arătat că transmițătorul electromagnetic al lui Bell poate fi înlocuit cu succes printr-un *microfon* cu cărbune.

Puțin mai târziu, în același an, Edison a construit un microfon practic, bazat pe acest principiu, iar în 1879 inginerul rus M. Mahalki a utilizat în microfon praf de cărbune, pentru variația rezistenței electrice, mărindu-i astfel eficacitatea. Aceasta este, pe scurt, istoria telefonului.

NEPALUL

OPINIILE ALE CITITORILOR

LUCIA GALAN — Botoșani, IONEL GRIVEI — Tg. Jiu, UN GRUP DE CITITORI — Sibiu, ȘTEFAN ANUTZA — Iași, DUMITRU DRĂGHICI — Lupeni, PETRE FALCOȘ — Chirnoșeni, CONSTANTIN MASUTIS — Ojeluț Roșu, VALY BARNAG — Tg. Ocna ne-au scris, lăcând *aprecieri legate de conținutul și aspectul grafic al revistei. Ni se dau și unele sugestii de noi teme, subiecte etc., deopotrivă de folositoare. Mulțumim tuturor.*

Doi tineri cititori: CONSTANTIN BUSUIOC — Galați și TUDOR PETRE — Fetești, se declară *ne mulțumim de faptul că revista noastră acordă prea puțin spațiu unor probleme de educație cetățenească a tineretului* — cum se exprimă unul din semnatari.

În același sens ne-au mai scris și alți tineri și noi ne bucurăm că dorințele exprimate de ei reflectă un vădit interes pentru revista noastră. Prin însăși specificul ei, „Flacăra” se adresează tuturor vîrstelor. Aceasta înseamnă că noi ne străduim ca materialele publicate în paginile revistei, prin tematica lor diversă, prin conținutul de idei, prin obiectivul lor informativ, instructiv etc., să-i intereseze și pe tineri, și pe maturi, și pe vîrstnici.

Așteptăm, de aceea, cu interes propunerile tinerilor noștri cititori pentru materiale care îi interesează în mod special. În ce privește planul nostru tematic de perspectivă, el cuprinde — după cum se poate vedea chiar din acest număr — o seamă de anchete, interviuri, reportaje ilustrate, reflectînd aspecte majore din viața tineretului nostru.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: Maria Titus, elevă, Timișoara, str. Schuricher 18; literatură; Virginia Pascal, studentă, București, str. C. Ivănuș 2, rn. 23 August; ilustrate; Eufrosina Ionșcu, elevă, Brașov, str. Plugariilor 18; ilustrate; Adela Iordache, studentă, Cluj, str. Hașdeu 27; cu tineri născuți în ziua de 6 aprilie; Mioara Badea, elevă, Cimpulung, reg. Argeș, str. V. Alecsandri 23; ilustrate; Gh. Timbolanu, elev, Botoșani, Calea Națională 266; filatelie, cinema, sport; Mimi Tamaș, elevă, Cimpulung, reg. Argeș, str. Dobrogeanu Gherea 74; teme diverse, ilustrate; Doina Miță, elevă, Craiova, str. Breslei 18; sport, ilustrate; Nelu Trincă, lăcătuș, Hunedoara, C.M. 1, ap. 2; ilustrate; Laurențiu Fabris, muncitor-montor, București, intrarea Mentei 4, rn. 16 Februarie, Of. poștal 17; teme diverse.

POȘTA NOASTRĂ

DESCOPERIRE
SENZATIONALĂ

Talentatul regizor Ion Pelicula măsura cu pași repezi biroul studioului, stăpinit de o neliniște creatoare.

— Trebuie să găsec ceva original. Nu se mai poate. Nimeni n-a surprins pînă acum viața țăranelui în ce are mai autentic. E mult convențional în tot ce s-a făcut.

Porni la drum în munți, înarmat cu ustensiile necesare. Într-o după-amiază de primăvară ploioasă poposi într-un sat cocoșat pe versantul unei păduri gigantice și își instală cartierul general într-un cort ultratilat, cu scurgere de apă și ferestre de plexiglas.

Dimineața, după ce se rase cu lama preferată, ieși în uliță, căutînd scrutător în toate părțile. Cîțiva băietani, cu ghiozdane, se îndreptau cu pași măsurați și molcomi spre școală.

— Ce-i cu voi? — îi întrebă Ion Pelicula plin de curiozitate.

— Bună ziua, răspuseră în cor. Mergem la școală.

— Cum, învățați la școală? Formidabil. Iată noul! Ce inspirație că am venit aici. Învățați. Pînă mai ieri analfabeți. Acum la carte! Își aduse în grabă aparatele și alergă după ei, urmărindu-i cu obiectivul pînă intrară într-o clădire nouă, cu geamuri mari, moderne și de o curățenie exemplară.

Talentatul regizor, care studiasc cu o săptămînă în urmă un tratat etnografic de acum cîteva decenii, se cutremura de plăcere.

— Am dat lovitură! Ce senzație va fi în studio! Cînd mă gîndesc cum îmi pierdeam vremea la Ambasador, la bar, și nu bănuiam ce lucruri interesante se pot descoperi într-un sat oarecare, pierdut de civilizație, aici, în creierul munților!

Conform unui proiect dinainte schițat porni, în aceeași zi, în căutarea unei vetre strămoșești, așa cum auzise că s-ar fi descoperit cu prilejul săpăturilor de la Cucuteni. Bătu la o poartă. Țăranul, cu obișnuita-i ospitalitate, îl invită în casă.

— Vă rog să mă iertați! Tocmai ședeam la masă...

Ion Pelicula rămase de-a dreptul uluit. Pe masă — o masă adevărată acoperită cu material plastic — farfurii.

— Cunoașteți tacîmul? Aveți și furculițe? Nu mîncați cu...? (memoria îi slăbișe, nu mai știa exact cum oficiau ritualul celui de acum 4000 de ani).

— Ce spui mata? — îl întrebă țăranul, nedumerit.

— Un moment, vă rog! Aparatul începu să zumzăie înregistrînd fenomenalele descoperiri.

Au farfuriile! Fantastic. Te poamești că... Mergînd spre capătul satului auzi deodată o muzică ciudată. De unde puteau veni acordurile acestea, în pustietatea din jur?

Văzu cu spaimă un aparat de radio cu tranzistori, agățat de umărul unui țăran tînăr, pe cînd un altul mai-mai, să-l răstoarne cu bicicleta, din pricina vitezei exagerate cu care alerga. Întins pe burtă printre bolovani și pietriș, Ion Pelicula filma cu lăcomie ciudatele apariții, în prada unei adevărate frenezii. Sosit în studio, își făcu singur comentariul, montajul și muzica, realizînd un scurt metraj cu titlul: *Unele senzaționale secvențe dintr-un sat strămoșesc.*

— V-am spus eu că numai terenul... acolo descoperi viața adevărată. Cine putea să-și închipuie... auzi domnule: tacîmuri ca la oraș! Furculițe! Aparat de radio!

Și își sorbi whisky-ul cu un aer de superioritate, în fața figurilor perplexe ale colegilor mîndri de temerara expediție și de uluitoarele descoperiri ale colegului lor.

C. N. CONSTANTINIU

cadran

INTERNATIONAL

UN PARADOX
ȘI IMPLICAȚIILE SALE...

„Trebuie să amintesc cu toată sinceritatea că obligațiile militare ale Marii Britanii în cadrul alianței nord-atlantice înseamnă pentru noi cheltuieli extrem de mari... Noi nu putem și nici nu dorim să ne asumăm în continuare o parte atât de neechitabilă din această povară economică”. Frazele citate aparțin premierului britanic Wilson și au fost rostite la recenta sesiune a N.A.T.O. Prin aceasta el nu face decât să îndrepte încă o dată arătătorul spre principalele preocupări ale cabinetului său: dificultățile economice.

De la instalarea partidului laburist la cîrma politicii britanice, problematica economică a invadat pur și simplu paginile gazetelor, emisiunile B.B.C.-ului și televiziunii, dezbaterile Camerei Comunelor, devenind, după expresia unui umorist londonez, best-sellerul anului. Efective sau abia proiectate, măsurile economice guvernamentale încearcă să țină piept celor „o sută de vicii” pe care, după cum denunță gazetele laburiste, echipa conservatoare le-a infiltrat sistemului financiar, comerțului și producției insulare. Programul pentru revitalizarea in-

dustriei; suprataxa de import de 15 la sută; dramaticul și masivul împrumut solicitat băncilor străine și Fondului Monetar Internațional pentru oprirea devalorizării lirei sterline; ofensivele repetate pentru lansarea exporturilor britanice; un buget a cărui caracteristică constă în sporirea simțitoare a impozitelor indirecte suportate de masele largi; crearea unor organisme centrale de supraveghere a evoluției economice; în sfîrșit, anunțarea dezbaterii amănunțite în Parlament, la mijlocul lunii iunie, a legii naționalizării industriei oțelului, iată momente care au polarizat atenția comentatorilor în lunile de guvernare laburistă. Impresionante prin alura în care s-au succedat și implicațiile lor în lumea capitalistă, măsurile respective nu au dus pînă acum la depășirea a ceea ce șeful guvernului englez numea „o situație economică de criză națională”. De altfel, în condițiile în care majoritatea laburistă în Parlament s-a redus la numai 3 mandate, opoziția înțelege să întîmpine într-un stil ofensiv măsurile guvernului și în primul rînd cele economice. Cu atât mai mult cu cît la Londra se apreciază că datele nevalgice ale sistemului financiar al economiei au rămas aproximativ aceleași: deficitul de 800 de milioane de lire sterline înregistrat de balanța de plăți rămîne aproape neschimbat, cu toată forțarea exporturilor; la 31 mai devine scadentă o primă rată din cele 3 miliarde de dolari, pe care Marea Britanie n-a putut-o achita decît recurînd la un nou împrumut de 1,5 miliarde dolari de la F.M.I.; sporul impozitelor indirecte se dovedește nepopular, făcîndu-se chiar o legătură cu o creștere similară din aprilie trecut, pentru care labu-

riștii, atunci în opoziție, îi criticaseră pe conservatori etc., etc. Revenind la discursul de la N.A.T.O. al premierului Wilson, nu se poate neglija adevărul pe care el îl exprimă: obligațiile financiare militare sînt un factor de prim ordin în dificultățile economice britanice din întreaga perioadă postbelică. Aceasta fiind realitatea, comentatorii notează drept un paradox faptul că, deși asemenea adevăruri nu sînt spuse rar de liderii laburisti, noul buget militar britanic prevede nu limitarea, ci urcarea cheltuielilor militare cu aproape o jumătate de miliard de lire sterline. Acest paradox explică astfel, mai bine decît alte argumente, de ce se dovedește atât de greu de găsit răspunsul la întrebarea: „Cum se poate obține cel mai mare rezultat din fiecare liră sterlină cheltuită?” — devenită un slogan la modă în administrația britanică.

Cristian POPIȘTEANU

OLANDA
ȘI
GAZELE
NATURALE

Sărăcia de resurse energetice a Olandei este, pare-se, pe cale să ia sfîrșit: descoperirea unor vaste rezerve de gaze naturale a adus o schimbare calitativă în geografia ei economică. La Slochteren (provincia Groningen) zăcămintele sînt evaluate la peste un miliard de metri cubi, iar terenurile din provinciile Friesland și Noordholland sînt și mai bogate... Paralel, a început construcția de conducte pentru transportul gazelor. Pînă la sfîrșitul anului 1965, vor fi gata 300 de mile de conducte.

De pe acum însă s-au ivit complicații. Deputații socialiști au declarat în Parlament că autoritățile refuză să publice datele reale privitoare la rezervele de gaze naturale, care potrivit unor afirmații s-ar ridica la 2-4 miliarde de metri cubi. S-a replicat că în momentul de față se duc tratative internaționale pentru contractarea de gaze naturale și, în consecință, dezvăluirea existenței de noi rezerve ar putea influența asupra prețului. Dar argumentul a apărut neconvincător, mai ales dacă se ține seama de anumite interese imediate. Cunoscutul con-

cern anglo-olandez „Royal-Dutch Shell” și monopolul american „Standard Oil Company of New Jersey” au acaparat 50 la sută din acțiunile firmei „Nederlandse Maatschappij” (N.A.M.) căreia îi sînt concesionate terenurile cu gaze naturale.

Așadar, economia Olandei n-a apucat să profite încă de pe urma noii energii și mirosul gazelor a și atras amatori de profituri din străinătate.

Z. F.

INGENIOZITATE

Contrabanda de țigări americane și elvețiene bîntuie cu o furie tot mai mare în Italia de nord. O recentă ancheta a „Gărzii financiare” din Milano a scos la iveală cîteva din ingeniozosele metode utilizate de contrabandiști.

Transportul peste graniță se face cu toate mijloacele de comunicație cunoscute, începînd cu trenul (el oferă avantajul cantității: 200.000 de pachete „Turmac” au fost descoperite în... sulurile trucate de hirtie igienică, care ocupau un întreg vagon de marfă) și sfîrșind cu avioanele de turism (care pot ateriza pe aproape orice teren din interiorul țării). Calea cea mai uzitată rămîne însă automobilul. „Garda financiară” a descoperit un individ care era proprietarul a peste 60 de turisme, dube și camioane, toate avînd amenajări speciale pentru transportul cît mai discret al „mărfii”. Din păcate pentru autorități, respectivul s-a dovedit a fi doar un om de paie, care primea 50.000 de lire pentru fiecare mașină înscrisă pe numele său, fără a avea nici cea mai vagă idee despre ceea ce se întîmpla cu ea.

Metodele de desfacere la Milano a țigărilor introduse în mod clandestin dovedesc de asemenea o mare inventivitate. Calea favorită pare a fi „difuzarea” pe stradă. Sute de vînzători mișună prin Piazza del Duomo sau la Porta Genova, oferînd trecătorilor pachetele de „Kent” sau „Helga”. Unii din ei formează adevărate baraje în mijlocul străzilor, oprind mașinile și străduindu-se să-i convingă pe călători să le achiziționeze marfa. Printre acești vînzători există cîteva „campioni”,

(Continuare în pag. 22)

Un punct pe hartă: DAMASC

Numele evocă foșnetul rochicii cu trenă și luciul rece al spadei. Mătasea moale și oțelul dur, pe care meșterii localnici le lucrează cu neasemuită pricepere din vremuri străvechi, au făcut din Damasc — damasc. Devenit substantiv comun, el a desemnat încă din evul mediu și țesătura cu desene mari care îmbrăca trupul gingaș al frumoasei castelane, și tăișul neiertător al sabiei de la șoldul cavalerului.

La Damasc continuă și azi să se lucreze „damascurile”. I-am văzut pe meșteri țezînd pe trotuar, cu spatelul rezemat de zidul unei case și repezînd ritmic barosul în lama subțire pusă pe nicovală. În stînga, niște foaie minuscule, manevrate cu piciorul, întrețin incandescența unui morman de jeric, de la care oțelul împrumută din cînd cîldura necesară maleabilității. În dreapta, un lighean de aramă cu complicate încrustații servește drept cadă pentru baia finală a călirii. Se muncește ca acum un mileniu, fără nici unul din mijloacele tehnice intrate astăzi în uzul curent al siderurgiei. Dar, tot ca acum un mileniu, produsul e impecabil.

Ocupînd o întinsă oază pe colinele Antilibanului, Damascul e unul din cele mai bătrîne orașe ale lumii. Cu 16 veacuri înaintea erei noastre, cînd stăpînirea romanilor ajunsese pînă aici, el era o

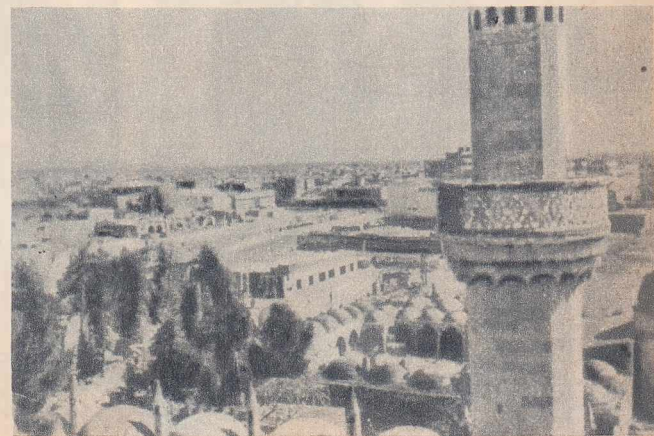
adevărată placă turnantă pentru caravanele de cămile, care circulau între Siria și Egipt, între Babilon și Mediterana. Dominanțele străine s-au succedat: Siria, Babilonul, Persia, Macedonia (grație lui Alexandru cel Mare), Roma, Imperiul bizantin și cel arab l-au ocupat, rînd pe rînd. Zidurile și fortărețele cu care l-au încins romanii supraviețuiesc pînă azi. Așa cum uriașul bazar, sub ale cărui holți răsună melopeea ademenitoare a sutelor de neguțători, este un vestigiu al arhitecturii secolului XII. Cea mai mare parte a clădirilor de atunci au fost însă rase de pe fața pămîntului de năvala ferocei lui Tamerlan, care, în 1401, a masacrat majoritatea populației orașului.

A urmat apoi stăpînirea turcească, iar după primul război mondial „protectoratul” francez. Lupta de eliberare națională, cu puternice tradiții în țară, a continuat în tot acest răstimp, ducînd în cele din urmă la proclamarea independenței naționale. În septembrie 1941 Damascul a devenit capitala Republicii Siria.

Cupolele, minaretele și meterezele dințate ale zidurilor creează orașului o atmosferă particulară, de antică cetate maură. Dar în vechile clădiri, ca și în noile edificii apărute în anii din urmă, se simte ritmul trepidant al vieții moderne. Alături de țesătorii și

făurarii manuali, există muncitorii din fabricile textile și de ciment, de produse alimentare și de pielărie. În vecinătatea ulițelor strîmte și întortocheate, în care întîlnirea a doi catrivi venind din direcții opuse naște probleme de circulație, se află bulevarde largi, pe care le absoarbe autostrada ce duce la apus spre Beirut și la răsărit spre Bagdad și Mosul.

Vedere din Damasc.



Deasupra caravanelor de cămile, care pătrund pînă în periferii, trec cvadrireactoarele care decolează de pe marile aeroporturi la capitala siriene.

Păstrînd amprenta unei lungi și zbuciumate istorii, Damascul este totuși un oraș al zilelor noastre.

Nicolae MINEI

cadran INTERNATIONAL



care au fost arestați pînă acum de peste o mie de ori!

O altă metodă e livrarea la domiciliu. Se citează un caz în care „detailistul” a nimerit la locuința unui... funcționar al „Gărzii financiare”, ceea ce s-a soldat, financiar, cu arestarea lui. Un altul însă a pătruns în Palatul Justiției, a vîndut magistraților și avocaților cîteva zeci de pachete și a plecat nestîngerit. Ceea ce pare să demonstreze că patima fumatului e mai puternică decît respectul față de codul penal — chiar și la oamenii legii.

N. AURELIU

RAFAEL ALBERTI, GRAFICIAN

„Pintar la poezia con el pincel de la pintura” („a picta poezia cu penelul picturii”) — aceste cuvinte, pe care cunoscutul poet spaniol le-a spus adeseori, nu ascund în ele nici o figură de stil. În urmă cu mulți ani, cînd primele sale versuri nu văzuseră încă lumina tiparului, Alberti îndrăgise creionul de desen și instrumentele de gravat.

Între anii 1917 și 1921 — după cum ne informează revista italiană „Vie Nuove” — Rafael Alberti arăta cu plăcere, dar numai prietenilor, o serie de desene. Titlurile unora dintre acestea dovedesc sursele de inspirație foarte eterogene ale artistului: „Intrarea în grădina de zarzavat”, „Podoabele balerinei”, „Fulgerătoarea atîngere ritmică a unui singur vers” (denumirea din urmă arată clar că avem de-a face cu un desen supraprealist).

Cîteva ani apoi, Rafael Alberti a continuat să deseneze. Ori de cîte ori avea prilejul însă, ținea să sublinieze că această preocupare nu este un capriciu, ci o activitate strîns legată de cea literară; prin linii și forme, scriitorul își ilustra propriile idei poetice.

Dorința de a nu fi considerat un diletant l-a determinat însă pe poet să renunțe și, după propria sa mărturisire, „abia în 1954 m-am întors lîngă penelul și dalta de gravat. Am publicat o serie de desene inspirate din luptele cu tauri, care acum vor fi expuse alături de opere (cu același subiect) ale lui Goya, Picasso și Gutierrez Solana. La drept vorbind, mă întreb de ce mi se dă atîta încredere? Mulți ani n-am mai vrut să desenez fiindcă nu voiam să apar ca un diletant... Acum însă am găsit în mine o mare răbdare de meșteșugar, o dragoste puternică pentru lucrul manual. De aceea, adeseori îmi dedic timpul gravurilor, desenele în acvaforte”.

Nu demult, colecția de gravuri a poetului Rafael Alberti a fost expusă la Galeria Penelope din Roma. Presa italiană a numit acest eveniment „o înaltă sărbătoare culturală”.

M. MIHAIL

„PATETIC, BRUTAL, ULUITOR”

„Era un om mărunțel, între două vîrste, cu o privire speriată și cu cele mai obișnuite trăsături din lume. Relatarea lui Alfred Whitley în fața comisiei și a publicului invizibil care urmărea programul stației de televiziune

W.J.T.V. era patetică, brutală și uluitoare”.

Astfel începe un reportaj apărut recent în ziarul „New York Times” privitor la audierile televizate organizate la Jackson, statul Mississippi, de Comisia pentru drepturile civile. Acest organism oficial american a fost însărcinat să elaboreze un raport și eventuale recomandări către președintele Johnson și către Congres în legătură cu discriminările pe plan electoral și legislativ împotriva negrilor.

Iată cum descrie reporterul lui „New York Times”, Roy Reed, mărturia lui Whitley:

„Whitley lucra ca muncitor de rînd într-o fabrică din Natchez, statul Mississippi. Nu aparținea nici unei organizații antisegregaționiste, nu a făcut parte niciodată dintr-o organizație politică sau din ceea ce negrii numesc Mișcarea (pentru drepturile civile — n.r.). Și totuși, într-o zi a lunii februarie 1964, după terminarea lucrului, el a fost răpit de opt albi cu gluga trasă pe față și a fost transportat cu mașina la 60 de kilometri depărtare, într-o regiune mlăștinoasă. Acolo, necunoscuții i-au smuls hainele de pe el, l-au întins pe pămînt și l-au bătut cu vîna de bou pînă au oboșit. Apoi i-au turnat ulei de ricin pe gît și l-au dezlegat”.

„După aceea — declară Whitley — unul din albi mi-a strigat: «Tuciuriule, întinde-o», și am început să fug, dar după cîteva clipe m-am împiedicat și am căzut jos. Atunci au început să mă caute cu lanternele, căci se făcuse întuneric, și au tras în neștire cu revolverele în direcția unde mă văzuseră ultima oară”.

Negăsindu-l, banda s-a urcat în automobil, lăsîndu-l pe Whitley gol, pe pămînt, în noaptea aceea de iarnă...

Cazul lui Whitley — subliniază corespondentul ziarului „New York Times” — nu este de așfel izolat. El este frapant poate tocmai prin banalitatea sa. „Comisia pentru drepturile civile a auzit mărturie după mărturie; i s-a relatat despre nenunțate nelegiuiri asemănătoare cu cea căreia i-a căzut victimă Whitley. Cinci zile au durat audierile”.

Desigur că aceste audieri publice joacă un rol folositor, contri-

buind la demascarea fărădelelor rasiștilor. Dar, judecînd după amploarea crescîndă și caracterul combativ al mișcării pentru drepturile civile ale negrilor din S.U.A., precum și după cruzimea cu care unele autorități locale încercă să o reprime, faptele sînt de mult limpezi și nu o nouă anchetă este ceea ce lipsea...

L. NIȚESCU

ORTOGRAFIE... COMPLICAȚII ȘI IMPLICAȚII

Vii și pasionante sînt — și se pare că vor fi și în continuare — discuțiile pe marginea proiectului de reformă a ortografiei limbii franceze. Este a patra sau a cincea tentativă de simplificare de la începutul secolului. Ultima comisie a ținut, din 1961, cînd a fost înființată, și pînă în noiembrie 1964, patruzeci și cinci de ședințe. Rezultatul: 115 pagini dactilografiate care propun „o reformă moderată și prudentă”, cu scopul de a elimina „dificultățile gratuite” și în același timp de a face ortografia mai simplă și mai rațională. Recensămintele electronice ale greșelilor comise „în diversele stadii ale școlarității”, sondaje ale opiniei publice etc. stau la baza acestei propuneri care, dacă va fi unanim acceptată, va necesita circa cincisprezece ani pentru a fi introdusă în școală. Și încă o precizare a comisiei: „Reforma nu este făcută pentru francezii din 1965, ci pentru cel din anul 2000...”

Pentru ce e nevoie de o asemenea reformă? Primul argument al comisiei este de ordin pedagogic: învățarea ortografiei „ocupă o parte nerezonabilă a orarelor școlare”. Această apreciere stîmbește opinii contradictorii. Numeroși profesori infirmă părerea ca nefiind conformă cu realitatea practică. Al doilea argument vizează o sferă mai largă. Autorii afirmă că din cauza dificultăților ortografice se constată o slăbire periculoasă „a pozițiilor limbii franceze față de limbile a căror ortografie a fost judicios simplificată, cum sînt spaniola, germana sau italiana”. R. Le Bidois, croniclele lingvistice al ziarului *Le*

Monde, respinge argumentul subliniînd că limba engleză care „împarte cu limba noastră tocmai privilegiul de a avea o ortografie ilogică și dificilă” este, în ciuda acestui fapt, foarte răspîndită.

Proiectul invocă un argument de ordin... economic: „O reformă chiar foarte moderată a ortografiei va duce la o reducere de loc neglijabilă a cheltuielilor de imprimare”. Și dă ca exemplu un fragment din celebra operă a lui Anatole France: *Thaïs*. Fragmentul are inițial 5.000 de cuvinte. Reprodus după ortografia reformată, 300 din acestea sînt simplificate cu unul sau două semne. Drept urmare lipsesc din text cîteva sute de litere, care însumează aproape zece rînduri tipografice...

Se pare că propunerile comisiei nu înfrunesc, cel puțin deocamdată, sufragiile unor foruri și persoane care veghează și lucrează de vreme îndelungată cu acest material viu care este limba. Societatea oamenilor de litere și-a și precizat poziția cerînd „să se oprească o asemenea întreprindere împotriva limbii franceze...”. Nici Academia franceză nu și-a dat asentimentul și, după opinia unor lingviști, e puțin probabil că va consfinți o reformă care riscă să schimbe înfățișarea limbii naționale, să rupă cu tradițiile literaturii și să sape un abis între generații. Dar, ca orice opinie, nici acestea nu sînt definitive.

I. CORIBAN

„PELERINII” AMENINȚĂ AFRICA

În sala bibliotecii Ministerului Libanez al Agriculturii peste 20 de savanți, africani și de pe alte continente, s-au reunit de curînd într-un original consiliu de război. Scopul acestei întruniri consta în elaborarea strategiei luptei împotriva unui pericol care de secole amenință îndeosebi continentul negru. Este vorba de lăcustele numite *pelerin*, insecte care ating pînă la 7 cm în lungime și care pot consuma o cantitate de trei ori mai mare decît propria lor greutate.

Cu pofta lor ruinătoare, ele distrug tot ce este verdeață, lăsînd locul pustiu, ca în urma celui mai dezastruos incendiu. Regiuni întregi, de sute de mii de hectare, capătă un aspect dezolant.

La Universitatea din Strasbourg (Franța) s-a deschis recent o expoziție de carte românească și de obiecte de artizanat din țara noastră.



22 de avioane distruse, 28 de americani și 4 sud-vietnamezi ucși și 103 răniți — iată bilanțul exploziilor din 16 mai de la baza americană din Bien Hoa (Vietnamul de sud). În fotografie: se efectuează controlul bombelor neexplodate.



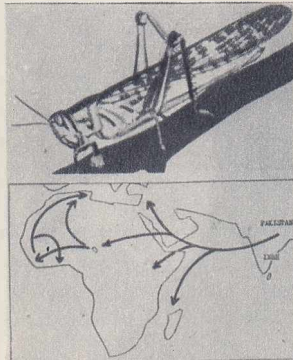
Pe pancartele purtate de acești demonstranți pe străzile orașului Tokio scrie: „Yankei, jos mîinile de pe Republica Dominicană!”; „Yankei, jos mîinile de pe Vietnam!”



În octombrie 1964 instalațiile radar montate pe nave engleze care patrulau în apele Oceanului Indian au reperat la mare altitudine adevărați nori de lăcuste ce se întindeau pe o suprafață de câțiva kilometri pătrați. Ceva mai târziu, posturile de observație de pe coasta Omanului, din deșertul Somaliei și din văile mai ascunse ale Etiopiei, semnalau același lucru.

Aceste lăcuste originare din India și Pakistan și-au instalat platforma de lansare în Peninsula Arabică unde, reproducându-se, își pregătesc noua invazie.

Între 1957 și 1961 au fost distruse larvele de pe o suprafață de



2,5 milioane km². Din 1962 o serie de state africane, având alături de ele în această luptă și Franța, au reușit să zădărnicească încercările nepoștitorilor oaspeți de a le devasta pământurile.

Nu este mai puțin adevărat că și în vechime oamenii reușeau întrucâtva să alunge pericolul cu ajutorul... zgomotelor. Acestea izbuteau să îndepărteze însă lăcustele numai pînă pe pământul... vecinului.

De astă dată dimensiunile invaziei ce se pregătește sînt mult mai demne de luat în seamă. Printre statele amenințate se numără: Etiopia, Sudanul, Ciad, Mali, Guineea, Coasta de Fildeș etc. Iată deci că statele africane au cerut sprijinul O.N.U. pentru a putea lupta cu succes împotriva „pelerinilor”, avînd în vedere mai ales costul extrem de ridicat al insecticidelor și lipsa de avioane — cele două principale arme ce vor fi utilizate de această dată.

În același timp savanții sînt anghrenați în găsirea unor metode mai eficiente pentru distrugerea unui cît mai mare număr de invadatori: atragerea lăcustelor în locuri deja tratate cu insecticide, găsirea unei substanțe care să paralizze lăcustele etc. De asemenea, se studiază în prezent posibilitatea atragerii lăcustelor de asupra unor vase întinse de ape cu ajutorul unor magneți puternici.

N. NICORĂ

SEISME

Hector Escobar Serrano, ministrul de externe al Salvadorului, a anunțat că țara sa nu va participa cu unități militare la forța interamericană „din cauza cutremurelor care afectează actualmente Salvadorul”. Din aceeași cauză, a spus el, miniștrii de interne ai țărilor Americii Latine nu s-au mai întrunit la 21 mai la Panama.

Dacă în Salvador, în ziua cînd a fost difuzată declarația, pămîntul continua într-adevăr să se scuture, cu o servilitate care nu putea să treacă neobservată în cercurile politice, în Ecuador și Bolivia seismografele nu înregistrau nici cea mai mică clintire a scoarței. Și totuși, unitățile militare au fost imobilizate și în aceste țări de seisme care, neîndoios, își aveau epicentrul în viața socială și politică. Arestări, stare de asediu, demonstrații, în Ecuador; grevă generală, expulzarea liderului sindical, fostul vicepreședinte Lechin — sau, după cum transmite *France Presse*, „cea mai gravă criză pe care o înfruntă junta militară” — în Bolivia.

Seismul social-politic latino-american nu dă semne de liniștire și nici nu poate să dea atîta timp cît masele populare sînt silite să ia calea luptei hotărîte și uneori violente pentru a-și asigura satisfacerea intereselor lor vitale. Și totuși seismografia politică de la Washington continuă să afirme că totul se reduce la un „complot”, o „conspirație”. Observatorii lucizi din emisferă nu știu ce să mai creadă, cum să categorisească aceste afirmații: e oare vorba de o simplă miopie politică sau pur și simplu de încercarea justificării unor victorie intervenții oriunde dictaturile militare și politice pro-americe se dezintegrează. Oricare din cele două explicații poate fi plauzibilă.

Cînd marinarii debarcau la Santo Domingo, o oficialitate americană afirma că există „probe” ale unei viitoare „conspirații” în Ecuador. După un turneu latino-american, Averell Harriman, ambasador cu misiune specială, a declarat că „Venezuela și Columbia par să fie obiectivele prioritare ale conșpirației”. Acum, pe lista Departamentului de stat este adăugată Bolivia. „Conducătorii sindicali — transmite *France Presse* — acuză ambasada și serviciile secrete americane de a fi influențat guvernul pentru îndepărtarea lui Juan Lechin”. „Guvernul yankeu — afirmă posturile de

radio ale centrelor miniere din Catavi — vor să facă din Bolivia o a doua Republică Dominicană”. În ritmul acesta Statele Unite riscă să descopere că întreaga mișcare politico-socială latino-americană a devenit un „vast complot” pentru simplul fapt că ea îndrăznește să întreprindă acțiuni care nu sînt aprobate în prealabil la Washington.

Enciclopedia britanică arată că „deși efectele teribile ale cutremurelor au atras din toate veacurile atenția omului, investigarea exactă a fenomenelor seismice datează numai de la mijlocul secolului al XIX-lea”. Dar tot din secolul al XIX-lea omenirea a căpătat mijloace științifice de investigație a „seismelor” sociale și politice. Cei care în secolul nostru continuă să le atribuie deliberat explicații antiștiințifice nu vor înfriza să apară în ochii contemporanilor explorării Cosmosului asemenea primitivilor care considerau că pămîntul le fuge de sub picioare din cauza că se zvîrcolește vreun demon furios.

Dar tot asemeni primitivilor, explicația nu le va ține de cald nici epigonilor lor de azi.

N. LUPU

Pentru prima dată a fost efectuată cu succes în Italia despărțirea prin operație a unor surori slameze: Santina și Giuseppina Foglia. Fotografia îl înfățișează pe doctorul Luigi Solerio, care a efectuat dificila operație, răspunzînd întrebărilor ziariștilor.



Filmul lui Otto Preminger „Prima victorie” — cu care s-a deschis festivalul — reunește câțiva actori ai căror nume spune mult: Kirk Douglas (în fotografia noastră, alături de Brandon de Wilde), John Wayne, Patricia Neal.

CANNES 1965

Zilele de lucru ale festivalului

Correspondență specială pentru „Flacăra” de Ecaterina OPROIU

Festivalul de la Cannes se află în plină desfășurare. După gala de deschidere, după marea recepție oferită în cele mai selecte saloane ale Cannesului de regizorul Otto Preminger; după emoțiile pregătirilor; după aparițiile strălucitoare ale Michèle Morgan și Genei Lollobrigida și ale altor alte staruri; după impresia profundă pe care mi-a lăsat-o Olivia de Havilland ca președintă a juriului, o presedintă în jurul căreia strălucește azi o frumusețe potolită și plină de înțelepciune; după primele reportaje în care se descriu amănunțit rochiile celei mai discutate prezențe de la Cannes, cîntăreața Sheila, care se pregătește să devină vedetă de film; după efervescența primelor cocteiluri; după ambuteiajele de oameni, nu de mașini, care au avut loc la prima recepție — după toate acestea care constituie introducerea zgomotoasă a oricărei reuniuni de acest fel, participanții au pornit cu seriozitate la lucru.

Este evident, Cannesul care rămîne mereu zglobiu și multicolor, și-a pierdut o parte din efervescența mondenă. Este o pierdere care reprezintă un câștig din toate punctele de vedere, cu excepția punctului de vedere al steluțelor care-și petrec dimineața pe plaja din fața Palatului, dau spectacole gratuite și pozează pentru fotografi în costume pe care ni-ar fi greu să le descriu aci.

În mod parcă simbolic, festivalul s-a deschis pe o notă gravă cu două filme de război remarcabile. Filmul american „Prima victorie” și filmul sovietic „Ciocirlița”. Și subiectele și stilul celor două filme sînt foarte deosebite. „Prima victorie”, filmul lui Preminger, este de fapt povestea unei înfringeri. Totul se învîrtește în jurul atacului de la Pearl Harbour și atmosfera filmului este dictată de dezastrul pe care l-au suferit atunci forțele navale americane. „Ciocirlița” se bazează tot pe un fapt real din timpul celui de-al doilea război mondial, dar faptul nu are dimensiuni istorice, n-a fost consemnat în cărți. Trei prizonieri sovietici și un prizonier francez izbutesc la un moment dat să pună mîna pe un tanc. Soarta celor patru e pecetluită. E clar că pînă la urmă vor fi prinși. Dar pentru cîteva ore, patru întemnițați au redevinut liberi, și-au recîștigat dreptul de a decide asupra vieții, asupra morții lor.

Stilul celor două filme este foarte diferit. Regizorul american vrea să-și dezereizeze eroii: Tonul său este alb, uneori aproape sec. Cei doi regizori ai filmului sovietic își îmbibă filmul cu eufuzii sentimentale și pe alocuri filmul are accente patetice. Peste ambele filme plutește însă o atmosferă de o mare gravitate, uneori de o gravitate deznădăjduită. Toți sau aproape toți eroii mor, în amîndouă filmele. Și din cele două finaluri îndoliate pornesc întrebări și se aud apeluri: Omenire, nu uita! Omenire, nu cădea în recidivă!

Un plus de gravitate se resimte nu numai în alegerea temelor (se pare că majoritatea filmelor prezentate în festival vor aduce o notă dramatică). Chiar în producțiile cu caracter comic se simte un fel de seriozitate subterană. Am avut acest sentiment mai ales privind comedia engleză intitulată „The Knack”, un cuvînt căruia nu-i pot găsi în limba română alt corespondent decît „șpilul”. Acțiunea se petrece în mediul tineretului. Întrebarea care se pune de la primele secvențe pare de ajuns de ușuratică: care-i „șpilul” ca să plăci fetelor? Comedia are un umor delirant, delirant mai ales în sensul că autorul are aerul că-și poate permite orice: să facă doi băieți și o fată să străbată Londra nu într-un autobuz, nu într-o mașină, ci călare pe un pat de fier; să amestece scenele reale ale vieții cu scene care se petrec nu pe stradă, nu în parc, ci în capetele eroilor; să fotografieze subconștientul, să filmeze asociațiile de idei, să amestece imaginile cu o frenezie amețitoare. Regizorul filmului se numește Lester și este una dintre cele mai interesante figuri ale aceluia curent insular numit „noul val englez”. Filmul este cu totul remarcabil prin punctul de vedere al gândirii cinematografice. Sub frivolitatea aparentă a temei, sub aceste erupții iconoclaste se simte în mod dureros că autorul vrea să știe cu mult mai mult decît care e șpilul? Pe măsură ce avansăm, discuția se lărgeste și sentimentul final este că această comedie „furioasă” reprezintă de fapt un fel de strigăt, lansat de un tineret care caută, caută cu deznădejde, caută cu spaimă, caută cu violență o nouă formulă de viață, o nouă etică, un mod nou de a înțelege iubirea.

Altă comedie care a atras atenția criticilor este „Yoyo” de Pierre Etaix. „Yoyo” merge pe urmele filmului de debut al autorului, „Îndrăgostitul”. Aceeași imaginație debordantă, aceeași dorință de a restitui filmului sonor cîștigurile inense pe care le-a adus perioada mută, aceeași obsesie a gagului. Partea cea mai izbutită a comediei este prima, lucrată — jumătate în glumă și jumătate în serios — după legile filmului mut. Toate scenele care-l arată pe miliardar plictisindu-se în palatul său — parodie a unui pașă modern care trage din narghilea și privește dansul nu al cadinelor, ci al dansatoarelor de charleston — sau scena în care bogătaşul își plimbă cățelul (el în mașină, cățelul pe jos), masa servită unui singur om de o armată de lachei etc., etc. — scenele acestea și multe, multe altele amintesc de arta lui Chaplin. Partea a doua a filmului scade. Rămînem cu impresia că am asistat la o cursă în care alergătorul a pornit tare, foarte tare, dar pe drum și-a pierdut suflul.

În ceea ce privește filmul nostru, „Pădurea spinzuraților”, el va fi prezentat spre sfîrșit, adică marți, 25 mai (aceasta e foarte bine). Celălalt film prezentat în aceeași zi va fi „Fifi la Plume”, ultima producție a lui Albert Lamorisse. După cît se pare, stilul și atmosfera filmului francez diferă într-un mod cît se poate de fericit de tonul și atmosfera filmului nostru (ceea ce este iarăși bine, bine din punctul de vedere al psihologiei programării).

Cannes, mai 1965



Evenimentele din Republica Dominicană și intervenția armată americană în această țară au continuat să se afle în atenția opiniei publice. În fotografie: militarii americani îi păzesc pe insurgenții dominicani arestați și deținuți într-un lagăr improvizat.



Cu prilejul vizitei în Franța, cosmonauta sovietică Valentina Nikolaeva-Tereșkova a fost distinsă cu premiul „Galabert” pentru astronautică, instituit în 1957 pentru stimularea celor mai remarcabile succese în cucerirea și explorarea Cosmosului.

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, telefonul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10—Int.1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei. Redactor artistic: Dan BIRLĂDEANU. În pag. 24 publicitate: fotografii de Ion PETCU. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”.



UZINELE „CARBOSIN“ COPȘA MICĂ

Produc:

NEGRU DE FUM ACTIV DE CONTACT:

- Negru de fum de tambur „Carbonex“
- Negru de fum de canale „Carbomet“

NEGRU DE FUM ACTIV DE FURNAL DE TIP HAI

NEGRU DE FUM SEMIACTIV DE FURNAL:

- Furnal R 300
- Furnal F 110
- Metanex R
- Metanex D

ACID FORMIC:

- Acid oxalic
- Sulfat de sodiu anhidru

PLĂCI DE POLIMETACRILAT DE METIL „STIPLEX“